

ÅRSMØTET
ROGALAND
ARBEIDERPARTI

Hefte 3 – innkomne forslag

Innhold

Arbeid og næring.....	8
Forslagsstiller: Suldal AP	8
1. Havvind.....	8
Forslagsstiller: Stavanger AP	8
2. Desentralisere statlige arbeidsplasser.....	8
Forslagsstiller: Strand AP	9
3. Hydrogen	9
Forslagsstiller: Strand AP	9
4. Arbeidsgiveravgift.....	9
Forslagsstiller: Strand AP	10
5. Inkluderende arbeid	10
Forslagsstiller: AUF i Rogaland	11
6. Arbeidsledige.....	11
Forslagsstiller: AUF i Rogaland	11
7. NAV ung.....	11
Forslagsstiller: Eigersund AP.....	12
8. Inkluderende arbeidsliv	12
Energi, olje og gass	13
Forslagsstiller: Suldal AP	13
9. Konsensjonskraft	13
Forslagsstiller: Stavanger Ap	13
10. Strøm	13
Forslagstiller: Gjesdal AP	13
11. Bedre strømstøtte til bedriftene	13
Forslagsstiller: Stavanger AP	14
12. Gassressurser.....	14
Forslagsstiller: Sokndal AP	14
13. Kraftkrevende industri.....	14
Forslagsstiller: Sokndal AP	15
14. Thorium	15
Forslagsstiller: Sandnes AP	16
Forslag til endring av Energiloven av 1990 (subsidiært forskriftene)	16
15. Strømpriser	16
Familiepolitikk	17
Forslagsstiller: Stavanger AP	17

16. Barnefattigdom	17
Helse og omsorg	18
Forslagsstiller: Stavanger AP	18
17. Innsatsstyrt finansiering	18
Forslagsstiller: Stavanger AP	18
18. Barne- og ungdomspsykiatri	18
Forslagsstiller: Stavanger AP	19
19. Helse Stavanger	19
Forslagsstiller: Stavanger AP	20
20. Helse Stavanger budsjett	20
Forslagsstiller: Stavanger AP	21
21. Omfordelingspolitikk	21
Forslagsstiller: Strand AP	21
22. Tannhelsetjenester	21
Forslagsstiller: Eigersund AP	22
23. Styrking av tilbudet i spesialhelsetjenesten døgn/akutt tjenester	22
Forslagsstiller: Eigersund AP	23
24. Informasjon til foresatte via Helse-Norge	23
Forslagsstiller: Gjesdal AP	23
25. Finansiering og drift av sykehus	23
Forslagsstiller: Gjesdal AP	24
26. Boliger som gjør det mulig å ta større ansvar for egen alderdom	24
Innvandring, asyl og integrering	25
Forslagsstiller: Stavanger AP	25
27. Flyktninger	25
Forslagsstiller: Haugesund AP	26
28. Papirløse asylsøkere	26
Forslagsstiller: Haugesund AP	27
29. Lengeværende asylsøkere	27
Internasjonalt	28
Forslagsstiller: Stavanger AP	28
30. Palestina	28
Forslagsstiller: Stavanger AP	28
31. Afghanske kvinner	28
Forslagsstiller: Stavanger AP	29
32. Iran	29

Forslagsstiller: Stavanger AP	29
33. Midtøsten	29
Forslagsstiller: Stavanger AP	30
34. Støtte til Ukraina	30
Forslagsstiller: Stavanger AP	30
35. Økonomisk støtte til Ukraina.....	30
Forslagsstiller: Sandnes AP	31
36. Støtte til Ukrainas kamp mot Russlands angrepskrig	31
Forslagsstiller: Sandnes AP	31
37. Dobbel statsborgerskap for innvandrere fra EØS-land	31
Forslagsstiller: AUF i Rogaland	31
38. Økonomisk boikott av investeringer i okkupasjon	31
Forslagsstiller: AUF i Rogaland	32
39. Palestina som selvstendig stat	32
Forslagsstiller: AUF i Rogaland	32
40. Bygging av nye og utvidelse av eksisterende bosetninger	32
Forslagsstiller: AUF i Rogaland	33
41. Gaza	33
Forslagsstiller: AUF i Rogaland	33
42. Politiske fanger	33
Forslagsstiller: Gjesdal AP	34
43. Palestina og Israel.....	34
Justis og forsvar	35
Forslagsstiller: Stavanger AP	35
44. Norsk sikkerhetspolitikk	35
Klima og miljø.....	36
Forslagsstiller: AUF i Rogaland	36
45. Klesindustrien	36
Forslagsstiller: AUF i Rogaland	36
46. Fra avfall til ressurser	36
Forslagsstiller: Sandnes AP	37
47. Forslag om sirkulær økonomi	37
Kommunalpolitikk	38
Forslagsstiller: Sandnes AP	38
48. Urban allemannsrett	38
Forslagsstiller: Eigersund AP.....	39

49. Bærekraftige distrikter	39
Likestilling og inkludering	40
Forslagsstiller: AUF i Rogaland	40
50. Sosialdemokratiet som en ledende likestillings- og inkluderings bevegelse!	40
Forslagsstiller: AUF i Rogaland	41
51. Antirasisme	41
Forslagsstiller: AUF i Rogaland	42
52. Skeiv/trans.....	42
Forslagsstiller: AUF i Rogaland	43
53. CRPD inn i norsk lov.....	43
Pensjon og trygd.....	44
Forslagsstiller: AUF i Rogaland	44
54. NAV som kronjuvelen i den norske velferdsstaten	44
Forslagsstiller: AUF i Rogaland	44
55. Verdighet for alle.....	44
Forslagsstiller: Eigersund AP.....	45
56. Pensjon	45
Skatter, avgifter og økonomi	46
Forslagsstiller: Stavanger AP	46
57. Boligsparing ungdom.....	46
Forslagsstiller: Stavanger AP	46
58. Arveavgift	46
Forslagsstiller: Stavanger AP	47
59. Gjeld	47
Forslagsstiller: Strand AP	48
60. Bompenger	48
Skole og barnehage	49
Forslagsstiller: Stavanger AP	49
61. Gratis kjernetid	49
Forslagsstiller: Stavanger AP	49
62. Barnehage.....	49
Forslagsstiller: Stavanger AP	50
63. Lærere til skoler og barnehager	50
Forslagsstiller: AUF i Rogaland	51
64. Fraværgrensa	51
Forslagsstiller: AUF i Rogaland	51

65. Eksamen	51
Forslagsstiller: AUF i Rogaland	52
66. Lekser.....	52
Forslagsstiller: Sandnes AP	52
67. Skoleskyss fra SFO	52
Vei, transport og kollektiv	53
Forslagsstiller: Suldal AP.....	53
68. Rødsliane	53
Forslagsstiller: Stavanger AP	53
69. El-bil	53
Forslagsstiller: Sokndal AP.....	54
70. Fylkesvei 44	54
Forslagsstiller: Sandnes AP	54
71. Grønn infrastruktur	54
Forslagsstiller: Gjesdal AP.....	55
72. Rask utbygging av E39 – Hove – Ålgård.....	55
Uttalelser	56
Forslagsstiller: Internasjonalt utvalg	56
73. Et stort handelsoverskudd forplikter.....	56
Annet	56
Forslagsstiller: Stavanger AP	56
74. Offentlig gjeldsordning.....	56
Forslagsstiller: Sokndal AP	57
75. Turist.....	57
Forslagsstiller: Time AP	57
76. ICAN Cities Appeal	57
Forslagsstiller: Eigersund AP.....	57
77. Sosialpolitikk.....	57
Organisatorisk/Vedtektsendringer.....	58
Forslagsstiller: Stavanger AP	58
78. Mangfold	58
Forslagsstiller: Strand AP.....	59
79. Interne prosesser.....	59
Forslag etter frist	60
Forslagsstiller: Karmøy AP	60
80. Statsløse, ureturnerbare flyktninger	60

Forslagsstiller: Karmøy AP.....	60
81. Lik rett til foreldrepenger mellom far og mor	60
Forslagsstiller: Sauda AP.....	61
82. Fylkesvegen er livsnerve i distriktene.....	61
Forslagsstiller: AUF i Rogaland	62
83. Negativ sosial kontroll, æresvold og tvangsekteskap	62
Forslagsstiller: AUF i Rogaland	63
84. Vold i nære relasjoner	63
Forslagsstiller: AUF i Rogaland	64
85. Sex uten samtykke er en voldtekt	64
Forslagsstiller: AUF i Rogaland	65
86. En sosialdemokratisk og solidarisk rusreform.....	65
Forslagsstiller: AUF i Rogaland	66
87. Kvitteringsordningen	66
Forslagsstiller: AUF i Rogaland	66
88. Nærpolitireform	66

Arbeid og næring

Forslagsstiller: Suldal AP

1. Havvind

Begrunnelse: Regjeringa har ambisiøse planar for utvikling av havvind dei neste åra. For å kunne nå desse måla, og for å skapa nasjonale ringverknader, er det avgjerande å etablere heile verdikjeda i Norge. Energiutvalet anbefala i sin rapport at Norge posisjonerer seg som kraftprodusent, og innan leverandørindustrien. I Rogaland er det fleire potensielle lokalisasjonar for produksjon av flytande havvindturbinar, og det er viktig at staten legg til rette for å realisera desse industrietableringane gjennom støtte som avlastar risiko og sikrar prosjektgjennomføring.

Forslag til vedtak: Følg opp energiutvalets anbefalingar for å sikra Norge ein leiande industriell posisjon innan flytande havvind!

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagsstiller: Stavanger AP

2. Desentralisere statlige arbeidsplasser

Begrunnelse: Økende storby sentralisering, primært fokusert omkring hovedstaden.

- Pris- og kommunikasjonspress på hovedstaden.
- Høyt regionspress på hovedstadsregionen, dyre hus og leiligheter, mye areal til kommunikasjoner.
- For dårlige tilbud i byene rundt om i landet til å motstå presset på hovedstaden.
- Lite rettferdig fordeling av statlige høynivå arbeidsplasser.
- Unødvendig press på hovedstaden i en moderne tidsalder.
- For lite differensiert arbeidstilbud rundt om i landet.
- For dårlig utnyttelse av landet.
- For lite tilbud av statlige og varige arbeidsplasser rundt om i landet.
- Mange byer rundt om i landet er for små til å gi et godt nok tilbud til befolkningen.
- For lite distribuert byråkrati.
- AP er aktiv i debatten, men for lite proaktive i gjennomgripende endringer for å motvirke hovedstadsveksten.

Forslag til vedtak: Arbeiderpartiet bør sette ned et hurtigarbeidende utvalg som utreder grunnlaget for å spre offentlige arbeidsplasser bedre ut over Norge, og deretter spre statlige arbeidsplasser til de 20 viktigste regionale bylignende senter, som støtte for distriktets- og regionens befolkningssikkerhet og servicetilbud.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagsstiller: Strand AP

3. Hydrogen

Begrunnelse: I Regjeringens Nordsjøplan er et av satsningsområdene å løfte frem norsk hydrogen som energibærer i Europa, med sikte på å skape et nytt industrieventyr for Norge. Det er nå flere hydrogenprosjekter i emning i norske kommuner, og en må anta at det kommer flere. Det er Direktoratet for Samfunnssikkerhet og Beredskap (DSB) som skal samtykke at sikkerheten ved nye anlegg for Hydrogenproduksjon er ivaretatt. For kommunene som skal ta slike anlegg til politisk behandling vil det reise seg en rekke problemstillinger som skal utredes i politiske saksfremstillinger, knyttet til sikkerhetsavstander, støyproblematikk, areal - lokalisering, nærhet til boliger/naboer, behov/tilgang til elektrisitet eller gass som innsatsfaktor, logistikk, tilgrensende virksomheter, behov for kommunal infrastruktur – rekkefølgekrav, betydning for kommuneøkonomi – for å nevne noen.

Forslag til vedtak: Rogaland Arbeiderparti vil arbeide for at Regjeringen følger opp Nordsjøplanens intensjoner om utbygging av nye Hydrogen-anlegg med en detaljert veileder for kommunal saksbehandling. En slik veileder må omfatte alle krav og vurderinger som det er fornuftig å gjøre til del av kommunal saksbehandling for politiske organ.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagsstiller: Strand AP

4. Arbeidsgiveravgift

Begrunnelse: Frå og med 1. Januar 2023 er det vedteke ei ekstra arbeidsgjevaravgift på 5 % av lønsinntekt over 750 000 kroner. I tider med høg inflasjon, auka kostnader på råvarer, auka straumkostnader, auka kostnader knytt til logistikk, vil Strand Arbeiderparti påpeike at den auka arbeidsgjevaravgifta kan gjere det vanskelegare å nå partiet sine politiske mål. AP seier at me skal utvikle, og ikkje avvike oljeindustrien. I dette ligg at ein ønskjer å utvikle ny teknologi og innovasjon basert på den kompetansen ein har utvikla gjennom femti år på norsk sokkel. Å stimulere gründerverksemder og nyetableringar er slik ei naturleg følgje av politikken me ønsker å føre. Om ein vil tiltrekkje seg arbeidskrafta og kompetansen ein treng for å utvikle ny høgteknologi vil ein ofte måtte strekke seg godt over 750 000,- kroner i løn. For små teknologiverksemder i etablering som ofte tek nokre år, vil den ekstra arbeidsgjevaravgifta utgjere ei økonomisk tilleggsbelastning som saman med andre kostnadsaukar kan verke kontraproduktivt for Arbeiderpartiet sin politikk med sikte på å utvikle nye teknologinæringar, - altså meir krevjande å realisere tiltak som til dømes nemnt i Nordsjøplanen.

Forslag til vedtak: Årsmøtet i Rogaland Arbeiderparti ber om at Regjeringa evaluerer effekten av den ekstra arbeidsgjevaravgifta for lønnsinntekter over kr. 750 000,- og i kva grad dette vanskeleggjer etablering av nye teknologiverksemder. Vidare vert regjeringa beden om å finne skjermingstiltak for mindre verksemder i etablering.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagsstiller: Strand AP

5. Inkluderende arbeid

Begrunnelse: Vi snakker om at «Nå er det vanlige folks tur» i Arbeiderpartiet. Mennesker med funksjonsnedsettelse er også vanlige folk, men stiller ofte langt bak i køen når det kommer til mange ting, - men spesielt på arbeidsmarkedet. Nå må vi i AP vise at det er handling bak alle ordene og løftene som er gitt i valgkamp og Hurdalsplattformen. Alle er vi enige om at inkludering er viktig og alle er like mye verd. CRPD konvensjonen ble ratifisert av Norge i 2013, men er fremdeles ikke inkorporert i Norsk rett. Konvensjonen fastslår det grunnleggende likeverdet for alle mennesker gjennom krav til hvordan medlemslandene skal tilrettelegge for at personer med nedsatt funksjonsevne skal få oppfylt de menneskerettighetene som er nedfelt i andre FN-konvensjoner. I dette ligger et politisk ansvar for å legge til rette for likestilling som et generelt menneskerettslig prinsipp. Varig tilrettelagt arbeid (VTA) gjennom arbeidsmarkedstiltak rettet mot personer som mottar, eller i nær framtid ventes å få innvilget uføretrygd, og som har behov for spesiell tilrettelegging og tett oppfølging som arbeidstaker, er en del av dette politiske ansvaret. Strand AP vil trekke frem «Helt Med»-modellen som et godt eksempel på hvordan varig tilrettelagt arbeid kan organiseres.

Etter at vår regjering tiltrådte ble VTA styrket med 38,5 millioner kroner – tilsvarende ca. 250 nye plasser. Samtidig slås det fast av Arbeids og velferdsdirektoratet at det er behov for mellom 900 og 1900 nye plasser i året frem til 2025.

Forslag til vedtak: 1) Årsmøtet i Rogaland Arbeiderparti gir tilslutning til at det ved kommende statsbudsjett må arbeides med sikte på økte rammer for oppretting av nye VTA, VTA-O plasser og «Helt Med» plasser, som i langt større grad innfrir det reelle behovet som er fastslått av Arbeids og velferdsdirektoratet.

2) Arbeiderpartiet må være pådriver for å inkorporere CRPD konvensjonen i Norsk rett så snart som mulig, og sørge for at nødvendige avklaringer mellom CRPD og eksisterende norsk rett endelig konkluderes.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

125 Forslagsstiller: AUF i Rogaland

126 6. Arbeidsledige

127 **Begrunnelse:** Arbeidsledighet kan ramme mennesker i alle livsfaser og kan komme av en
128 rekke årsaker. De som opplever dette, havner i en sårbar livssituasjon som er full av
129 uforutsigbarhet. Her må samfunnet og velferdsstaten stille opp for å lette på unødvendige
130 stresskilder og sørge for at de som kan få komme inn på arbeidsmarkedet igjen. Spesielt
131 alvorlig er det å falle ut av arbeidslivet for de som er unge, fordi vi vet at unge som faller ut av
132 utdanning eller jobb har vanskelig for å komme seg inn igjen, og fordi det kan gjøre at faller
133 helt ut av samfunnet.

134 **Forslag til vedtak:** Arbeiderpartiet mener:

- 135 • Fjerne den forlengede ventetiden for dagpenger.
- 136 • Opprette lavterskeltilbud for psykisk helse som er rettet mot arbeidsledige.
- 137 • Senke saksbehandlingstiden for arbeidsavklaring.

138 At dersom NAV-legen gjør store endringer i fastlegens vedtak, må det gjøres i dialog med
139 fastlegen

140 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

141

142 Forslagsstiller: AUF i Rogaland

143 7. NAV ung

144 **Begrunnelse:** Ungdom og unge voksne lever ofte hurtige skiftende liv. Samtidig er unge en
145 sårbar gruppe i arbeidslivet som kan ha vanskelig for å få innpass i arbeidsmarkedet. I denne
146 gruppen er de avgjørende at NAV kommer raskt på banen. Unge som kommer inn i NAV-
147 systemet skal ikke måtte vente. De skal møtes av egne konsulenter med god tid og få kliner.
148 AUF ønsker et eget NAV ung med kortere saksbehandlingstid og tett, ukentlig oppfølging. Å
149 få unge ut i jobb må være en prioritert oppgave ved alle NAV-kontor. Ungdom må også
150 prioriteres til kurs og tiltaksplasser.

151 **Forslag til vedtak:** Arbeiderpartiet vil

- 152 • Innføre et nav ung
- 153 • At unge under 30 år, uavhengig av ytelse blir fulgt opp av egne konsulenter i nav ung
- 154 • At NAV ung kobles inn i saker gjennom branevernet, psykiatrien og andre instanser
- 155 • Videreføre nav i skolen og koblinger mellom NAV i skolen og NAV ung.
- 156 • Aktivitet skal være hovedregelen for alle sosialhjelpsmottakere under 30 år.
- 157 • Fullføring av videregående skal være en prioritet for denne gruppen

158

159 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

160

161 Forslagsstiller: Eigersund AP

162 8. Inkluderende arbeidsliv

163 **Begrunnelse:** I dag mottar ca. 370 000 personer uføretrygd. Mange av disse kan arbeide
164 noe og har et sterkt ønske om arbeid, men får dessverre ikke mulighet til å delta i arbeidslivet
165 fordi det er for få arbeidsgivere som vil ansette disse. Å stå utenfor arbeidslivet er for de aller
166 fleste sårt og et savn, og reduserer ens eget selvilde. De aller fleste mennesker ønsker å
167 bidra det de kan, men kan av ulike årsaker ikke stå i full stilling. Å få en jobb en mestrer, om
168 en bare noen timer i uken, gir mestringsfølelse og selvrespekt, noe som er helsefremmende
169 og er også god samfunnsøkonomi.

170 **Forslag til vedtak:** Arbeiderpartiet vil arbeide for at flere kan delta i arbeidslivet. Nye tiltak og
171 tilskuddsordninger må utarbeides slik at de som av helsemessige årsaker ikke kan arbeide i
172 hele stillinger, blir ivaretatt på en bedre måte enn i dagens arbeidsliv.

173 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

195 **Energi, olje og gass**

196 **Forslagsstiller: Suldal AP**

197 **9. Konsesjonskraft**

198 **Begrunnelse:** Konsesjonslovene frå 1917 sørga for at eigarskapet til den norske vasskrafta
199 blei på norske hender, og at utbyggingskommunane vart sikra tilgang på konsesjonskraft
200 som kompensasjon for dei store naturinngrepa utbyggingane førte med seg. Hundre år
201 seinare står vi no overfor oppgraderingar av eksisterande anlegg og nye
202 vasskraftutbyggingar for å møte eit auka energibehov. Med dette bakteppet er det viktigare
203 enn nokon gong at samfunnskontrakten mellom stat og kommune oppretthaldast og at dei
204 råka kommunane sit att med noko for det dei avstå til fordel for storsamfunnet.

205 **Forslag til vedtak:** Vern om konsesjonskrafta!

206 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

207

208 **Forslagsstiller: Stavanger Ap**

209 **10. Strøm**

210 **Begrunnelse:** 1. Det dukker stadig opp nye selskaper som tilbyr strøm til husholdninger.
211 Dette er selskap som ikke har egen produksjon og er rene markedsføringsselskap og bidrar
212 ikke til verdiskapning. Dette er et unødvendig og svært fordyrende mellomledd. Vi får de
213 samme elektronene i stikkontakten uavhengig av hvilket selskap som fakturerer strømmen.
214 2. Strømprisene er uakseptabelt høye både for folk og bedrifter

215 **Forslag til vedtak:** Forslag i to forskjellige punkter:

216 1. Det bør vurderes å endre energiloven og gi nettselskapene tilbake ansvaret for salg av
217 kraft til husholdninger. Fortjeneste til nettselskapet reguleres etter samme modell som i dag.
218 2, Stavanger Ap mener at dagens strømstøtteordning må forbedres. Endringene kan f. eks.
219 gjøres med 100% støtte over 70 øre, og bortfall av moms.

220 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

221

222 **Forslagstiller: Gjesdal AP**

223 **11. Bedre strømstøtte til bedriftene**

224 **Begrunnelse:** I dagens situasjon med ekstreme strømpriser som i stor grad er forårsaket av
225 Russlands angrepskrig mot Ukraina, har regjeringen etablert gode støtteordninger for
226 husholdningene. Det er også gjort endringer i skattereglene som gjør at kraftprodusentene
227 kan tilby gunstigere fastprisavtaler. Men disse fastprisavtalene er ennå ikke kommet ned på
228 et nivå som er godt nok.

229 Rogaland Arbeiderparti mener at inntil fastprisene er kommet på et nivå som sikrer
230 akseptable kontrakter for norsk industri og næringsliv, må støtteordningen som retter seg
231 mot næringslivet forlenges og forbedres betraktelig.

232 **Forslag til vedtak:**

233 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

234

235 Forslagsstiller: Stavanger AP

236 12. Gassressurser

237 **Begrunnelse:** Det ligger i Barentshavet store gassressurser av nasjonal betydning hvor det
238 er en vesentlig risiko for at disse kan forbli verdiløse grunnet manglende
239 gasseksportkapasitet og manglende planer for vesentlig oppgradering av denne.
240 Eksisterende infrastruktur for gasseksport er utelukkende knyttet opp i mot Snøhvitfelet og
241 LNG-anlegget i Hammerfest («Melkøya»). Kapasiteten i denne verdikjeden er per nå ansett å
242 være full frem til rundt 2045. Det er med andre ord først da andre gass-ressurser eventuelt
243 kan utnytte denne infrastrukturen.
244 Delvis grunnet manglende kapasitet for gasseksport, har leteaktiviteten i Barentshavet vært
245 sterkt fallende de senere år – fra 10-15 brønner per år på det meste til 3-5 brønner per år de
246 senere år. Dette er bekymringsverdig når Oljedirektoratet samtidig fremhever at
247 Barentshavet har de største gjenværende ressurser på norsk kontinentalsokkel.
248 Et nytt gassrør må både sikre nasjonale verdier, men også sørge for lokal verdiskapning og
249 arbeidsplasser i Finnmark. Det bør derfor settes som et krav for utbygging av et gassrør at
250 videre drift på Melkøya opprettholdes. Det bør også vurderes å koble dette kravet til en
251 eventuell statlig deltakelse med kapital, garanti eller eierskap i gassrøret.
252 Det gjøres for øvrig oppmerksom på at gassressursene det trolig vil være snakk om å knytte
253 til et nytt rør ligger i sørlige del av Barentshavet – langt unna iskantproblematikken.
254 Til slutt - Norge sin viktighet som trygg og stabil leverandør av energi til Europa har aldri vært
255 så tydelig som nå. Nå er tiden inne for å ta grep om gassen i Barentshavet og sikre at denne
256 kommer Norge og Europa til gode i fremtiden.

257 **Forslag til vedtak:** Forslag om gassrørledning fra Barentshavet bør vurderes nærmere.

258 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

259

260 Forslagsstiller: Sokndal AP

261 13. Kraftkrevende industri

262 **Begrunnelse:** Kraftkrevende industri må plasseres i kommuner som ofrer natur og har
263 ulemper med kraftutbygging.
264 Nye arbeidsplasser må etableres nærme der kraftproduksjonen er, for å slippe overføringer
265 ut fra kraftkommuner til sentrale områder uten kraftproduksjon. Dette sparer naturen og vi tar
266 hele Norge i bruk, også distrikts Norge.
267 Ved statlig styring vil dette være mulig.

268 **Forslag til vedtak:** Kraftkrevende industri må plasseres i kommuner som ofrer natur og har
269 ulemper med kraftutbygging.
270 Nye arbeidsplasser må etableres nærme der kraftproduksjonen er, for å slippe overføringer
271 ut fra kraftkommuner til sentrale områder uten kraftproduksjon. Dette sparer naturen og vi tar
272 hele Norge i bruk, også distrikts Norge.
273 Ved statlig styring vil dette være mulig.

274 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

275

276

277

278 Forslagsstiller: Sokndal AP

279 14. Thorium

280 **Begrunnelse:** Det grønne skiftet gjør at det fremover vil være et sterkt behov for elektrisk
281 energi, blant annet når vi nå er i ferd med å fase ut diesel og bensindrevne biler. Dette og
282 annen omstilling vil gi et økt behov for effekt for å oppnå en effektbalanse. Det vil si at når
283 vindmøller på land, i Nordsjøen og Europa står stille må det kunne kjøres på med annen
284 kraft.

285 Kommer vi ikke i gang med dette raskt vil vi risikere at samfunnet stopper opp og prisene på
286 strøm overbys, på grunn av mangel. Det vil være svært ødeleggende for norsk industri og
287 norske arbeidsplasser. Skal Norge på sikt klare en omstilling til grønn energi der Nordsjøen
288 bygges ned må vi ikke miste fortrinnet med god tilgang til strøm og nok effekt når uregulerbar
289 strøm ligger ute fordi de er vindstille i Europa og Norge. Blant annet har NVE uttrykt sterk
290 bekymring for effektbalansen i rapporten Norsk og nordisk effektbalanse fram mot 2030.

291 **Forslag til vedtak:** Regjeringen skal følge opp rapporten Thorium som energikilde -
292 Muligheter for Norge som ble utgitt av Thoriumsutvalget i februar 2008. Utvalget ble nedsatt
293 av Olje og Energi-departementet under Stoltenberg sin regjering.

294
295 Regjeringen må sette ned et utvalg som skal tilpasse lover og forskrifter slik at det kun er
296 politiske beslutninger som skal gjenstå for å godkjenne et konvensjonelt kjernekraftanlegg og
297 Thorium kjernekraftanlegg. Kjernekraft utvalget skal settes ned i år og skal ha mandat til å
298 sette ned flere utvalg for å få en hurtig behandling. Med underutvalg menes her blant annet
299 et Thoriums utvalg og et næringsutvalg som skal se på kommersialisering av IV generasjon
300 anlegg med tanke bruk i større båter. Blant annet og ikke begrenset skal det fremlegges for
301 beslutning:

- 302 - Gjennomgå atomenergiloven og tilpasse den til konvensjonell og Thoriumbasert
- 303 kjernekraft
- 304 - Utfyllende forskrifter og internkontroll regler må på plass basert på internasjonale krav
- 305 og retningslinjer
- 306 - Endring i strålevernloven og/eller strålevernforskriftene blant annet mht. gruvedrift
- 307 - Tilpasse lovene til å gjelde konvensjonell og Thorium basert kjernekraft
- 308 - Vurdere sammen med NDD lagring av avfall fra kjernekraftverk i Norge eller se på
- 309 muligheter for avtaler med Finland, Frankrike o.a.

310
311 Utvalget skal ha mandat til å inngå samarbeid med Generation IV Forum (GIF) for å se på
312 gjennomførbarhet av fjerde generasjon kjernefysiske systemer og gjøre de tilgjengelig for
313 industriell bruk. Noe av denne forskningen og utviklingen skal skje i Norge.

314 Norge skal bidra betydelig med midler for å forske og utvikle generasjon IV løsninger.
315 Næringslivet skal ha en viktig plass i et utvalg som ser på hvilke muligheter vi har for
316 omstillinger i næringslivet til å produsere nedskalerte kjernekraftanlegg og se på muligheten
317 for omstilling i næringslivet for å gjøre Norge til en ledende eksportør av energiløsninger på
318 sikt. Norge sitter i dag med stor kompetanse blant annet innen prosess og kybernetikk. Det
319 er viktig å få til en omstilling der vi ikke mister noen av disse ressursene. Norge har vært
320 ledende på løsninger innen oljeteknologi, noe som kan føres videre ved en omstilling til
321 forskning, utvikling og produksjon av kjernekraftløsninger. Mener vi alvor med det grønne
322 skiftet så må vi raskt ha planer for en omstilling av kunnskapsindustrien vi har i dag.

323 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

324

325 Forslagsstiller: Sandnes AP

326 Forslag til endring av Energiloven av 1990 (subsidiært forskriftene)

327 15. Strømpriser

328 **Begrunnelse:** Det siste året har vist at energiloven av 1990 ikke er god nok. Prisene blir
329 fastsatt etter den dyreste energikilden i Europa. Kilowattprisen har vært oppe i over 8 kr for
330 en time. Det er helt uholdbart både for privatpersoner og næringsliv. Samtidig har det en stor
331 konkurransevridende effekt fordi det tidvis er stor prisforskjell mellom strømsoneene. Det kan
332 neppe ha vært meningen med loven. Alle trenger forutsigbarhet. Vannet eies av alle, det
333 offentlige har bygget ut og eier infrastrukturen til vannkraften i Norge og kraften foredles av
334 offentlig eide selskaper i Norge. Er det ikke da folkets eiendom? At markedet har kommet inn
335 med auksjonering av strøm er en uting. Viser også til energiloven av 1990 paragraf 1-2
336 Formål: "Loven skal sikre at produksjon, omforming, omsetning, fordeling og bruk av energi
337 foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte, herunder skal det tas hensyn til allmenne og
338 private interesser som blir berørt" Vi som bor så langt mot nord med sure og kalde vintre, må
339 ha noen fordeler, når naturen er skapt slik at vi kan høste frukter av den.

340 Styret i Sandnes Arbeiderparti stilte seg bak hovedlinjene i dette forslaget. Siri Tansø
341 presenterte alternativt forslag fra styret, fremlagt på årsmøtet:

342 *Sandnes Arbeiderparti stiller seg bak hovedlinjene i energiutvalgets råd til AP. Sandnes AP*
343 *ønsker i tillegg å understreke hvor viktig det er å komme raskt i gang med å oppgradere alle*
344 *landets vannkraft for å maksimere utnyttelsen.*

345 *I tillegg vil Sandnes AP at fastlands- Norges kraftbehov skal dekkes før elektrifisering av*
346 *sokkelen igangsettes.*

347 **Forslag til vedtak:** Staten må få nasjonal kontroll med energiprisen og eksporten av
348 elektrisk vannkraft. Energiloven må endres slik at den elektriske krafta til normalt forbruk ikke
349 lenger følger markedet. Målet må være at normalforbruket til oppvarming og bruk av
350 nødvendige maskiner selges til tilnærmet selvkost.

351 Energien må forvaltes med omtanke. For at det ikke skal sløses for mye og dempe
352 luksusforbruk, kan det innføres et 2-prissystem for husholdninger der f.eks. grensen kan
353 ligge på 20000 kwt/år?

354 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

355

356

357

358

359

360

361

362

363 Familiepolitikk

364 Forslagsstiller: Stavanger AP

365 16. Barnefattigdom

366 **Begrunnelse:** Tiltak mot barnefattigdom. Ordningen vil fortsatt være universell. Samtidig vil
367 ordningen ha en tydelig omfordelingseffekt ved at de som har lavest inntekt vil sitte igjen med
368 tydelig mer enn de som tjener mye. Kostnaden ved ordning vil også bli begrenset ved at
369 skattegrunnlaget øker tydelig. Barnetrygden kan som eksempel økes til fra ca. 12.600 til ca.
370 20.200 per år per barn uten at det koster staten en krone. Dvs. en betydelig omfordeling fra
371 de som tjener mye til som har lav inntekt. At de som tjener mye vil betaler mer i skatt enn de
372 som tjener lite.

373

374 **Forslag til vedtak:** Rogaland Arbeiderpartis årsmøte ber regjeringen om å vurdere å øke
375 barnetrygden vesentlig og samtidig skattlegge hele barnetrygden som inntekt.

376 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

377

378

379

380

381

382

383

384

385

386

387

388

389

390

391

392

393

394

395 Helse og omsorg

396 Forslagsstiller: Stavanger AP

397 17. Innsatsstyrt finansiering

398 **Begrunnelse:** Høy andel aktivitetsbasert finansiering kan gjøre det vanskeligere å prioritere
399 tjenester som ikke har en inntjeningsdel men bare er basert på basisbevilgningen. Dette er
400 sannsynlig noe av årsaken til at det har vist seg vanskelig å øke behandlingskapasiteten
401 innenfor rus og psykiatri mer enn i somatikken ("Den gylne regel") siden rus og psykiatri kun
402 har ISF-finansiering av den polikliniske del av virksomheten. Dette kan også gjøre seg
403 gjeldende i utvikling av mer integrerte tjenester mellom kommuner og helseforetak for
404 pasienter med behov for tjenester fra begge nivåene. Det kan også vanskeliggjøre utvikling
405 av hjemmesykehus/tjenester i pasientens hjem og økt digitalisering av tjenesteytingen. Det
406 siste fordi det også krever investeringer. Høy aktivitetsandel kan også stimulere til
407 overdiagnostikk og overbehandling. Det er også mer «lønnsomt» å behandle de relativt sett
408 friskeste – de med kun en diagnose.

409 **Forslag til vedtak:** Stavanger Arbeiderparti foreslår at dagens todelte finansieringsordning i
410 spesialisthelsetjenesten med rammefinansiering og aktivitetsbasert finansiering (ISF-
411 innsatsstyrt finansiering) vurderes avviklet til fordel for ren rammefinansiering.

412 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

413

414 Forslagsstiller: Stavanger AP

415 18. Barne- og ungdomspsykiatri

416 **Begrunnelse:** Andelen av barn og unge som rapporterer om psykiske plager har økt de siste
417 årene, og utfordringene har økt betraktelig etter koronapandemien. På Barne- og
418 ungdomspsykiatrisk avdeling (BUPA) har henvisningene økt til et nivå som har medført lange
419 ventelister og fristbrudd. Barna som henvises er yngre og alvorlighetsgraden er høyere.
420 Antallet av akutte innleggelser på ungdomspsykiatrisk sengepost har doblet seg fra tiden
421 innen pandemi. På BUPA er det store utfordringer med å rekruttere og beholde spesialister
422 allerede i dag, noe som også påvirker ventelistene og kvaliteten av tilbudet som gis til
423 sårbare barn og unge.
424 Både regjering og lokal sykehusledelse har hele tiden uttalt at man skal prioritere barn og
425 unge og psykisk helse. Det er derfor alarmerende og svært skuffende at man nå har besluttet
426 å kutte 26 millioner på PHBURA (Psykisk helse barn, unge og rusavhengige) i 2023. Dette vil
427 få alvorlige konsekvenser for hjelpen vi kan tilby de mest sårbare barn og unge i regionen
428 vår, både for kvalitet og tilgjengelighet. BUPA er i en krise allerede før kuttene, og disse bør
429 derfor reverseres umiddelbart.

430 **Forslag til vedtak:** Rogaland Arbeiderparti mener at de vedtatte økonomiske kuttene på
431 Barne- og ungdomspsykiatrisk avdeling ved SUS (Stavanger universitetssykehus) bør
432 reverseres, og at man i stedet bør jobbe for å styrke det barne- og ungdomspsykiatriske
433 tilbudet i regionen.

434 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

435

436

437

Forslagsstiller: Stavanger AP

19. Helse Stavanger

Begrunnelse: Regjeringen har gjennom det siste året kommet med flere krisepakker og kompensert for de uforutsette og ekstraordinære konsekvensene den brutale angrepskrigen til Russland mot Ukraina har ført med seg. Det gjenstår å finne en løsning for helseforetakene som er igang med å bygge nye sykehus. Helse Stavanger er igang med første byggetrinn av nytt sykehus, og prosjektet er kommet så langt at det er svært begrenset med kuttmuligheter. Den ekstraordinære prisveksten utgjør hele 500 millioner kroner i økte kostnader for det første byggetrinnet, og er en kostnadsøkning en ikke kunne forutse, og som det derfor er unaturlig at Helse Stavanger skal bære på egen kappe. Konsekvensene om en ikke får kompensering er uholdbare og vil både føre til et dårligere helsetilbud grunnet store kutt i tilbudet/driften, og en utsettelse av byggetrinn 2 som fører til delt drift av sykehuset på ubestemt tid. Stavanger Arbeiderparti mener dette samlet fører til en uholdbar situasjon for regionens sykehus, som er så viktig for hele regionens befolkning, at det krever umiddelbar handling fra regjeringen, som er ansvarlige for våre felles sykehus.

Forslag til vedtak: Rogaland Arbeiderparti krever at regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett får på plass en ordning som kompenserer Helse Stavanger, og andre sykehusprosjekter i samme situasjon, for de ekstraordinære økte byggekostnadene, som skyldes krigen i Ukraina.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagsstiller: Stavanger AP

20. Helse Stavanger budsjett

Begrunnelse: Budsjettet til alle helseforetakene er meget stramt for 2023. Det har vært og er stor pris- og lønnsstigning som opprinnelig i for liten grad ble kompensert for. I tillegg kommer at de store ekstraavgiftene knyttet til pandemiene også bare delvis er kompensert for. Vi er glad for vedtatt ekstrabevilgning og ekstra kompensasjon for prisveksten, signalisert for revidert nasjonalbudsjett.

Vi har forståelse for den krevende økonomiske situasjonen, men er ikke enige i at det skal gå så hardt ut over den offentlige helsetjenesten.

Sykehuset er i en situasjon hvor er i ferd ved å nedbemanne/la være å ansette i ledige stillinger.

Samtidig vet vi at 40% av finansieringen av sykehuset er såkalt innsatsstyrt finansiering, dvs at en vesentlig del av inntektene uteblir dersom aktiviteten reduseres.

Det kan også være en utfordring at innlagte pasienter i psykiatrien ikke har ISF-finansiering.

Det medfører at en reduksjon av kapasiteten i somatikken betyr lavere inntekter. Mens en reduksjon av sengekapasiteten i psykiatrien ikke har en slik effekt.

Øyeblikkelig hjelp er det svært vanskelig eller umulig å redusere og ved å redusere den planlagte virksomheten så taper en inntekter.

Vi er helt enige i at «fritt behandlingsvalg» blir avvirket. Men vi oppfatter at det var/er meningen at de offentlige sykehusene og de private med avtale skal overta ansvaret for de pasientene som tidligere fikk tilbud innenfor denne ordningen. Det må bety at de offentlige sykehusene skal ha kapasitet til å ta imot de.

Vi må ikke risikere at befolkningen og ikke minst de ansatte i helsevesenet mister trua på det offentlige norske helsevesenet som et faglig svært godt og samtidig likt og rettferdig tilbud til alle.

Vi mener at den økonomiske situasjonen ikke er så alvorlig at det tilsier så stramme budsjetttrimmer for det offentlige helsevesenet at det går ut over en av juvelene i vårt solidariske sosialdemokratiske samfunn.

Forslag til vedtak: Rogaland Arbeiderparti mener driftsbudsjettet til Helse Stavanger HF må styrkes i revidert nasjonalbudsjett 2023

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

518 Forslagsstiller: Stavanger AP

519 21. Omfordelingspolitikk

520 **Begrunnelse:** Å bekjempe fattigdom forutsetter en aktiv omfordelingspolitikk, og en nasjonal
521 innsats med ulike kort- og langsiktige tiltak. Innsatsen som er blitt lagt ned i slutten av 2022
522 bidrar på kort sikt, men det løser dessverre ikke fattigdomsproblematikken på lang sikt. Det
523 finnes ikke fattige barn uten fattige foreldre og vi trenger konkrete tiltak som bidrar til å løfte
524 hele familien ut av fattigdom. I harde tider har vi ansvar for hverandre, og vi har ansvar for at
525 alle får en verdig hverdag.

526 **Forslag til vedtak:** Rogaland Arbeiderparti vil bekjempe den økende fattigdommen med å
527 iverksette en rekke tiltak for å motvirke den situasjonen mange av oss har kommet i.

528 Disse tiltakene må iverksettes, videreføres og styrkes:

529 • Ansatte i offentlig forvaltning gis tillit (større mulighet for å utøve skjønn) i sitt arbeid slik at
530 innbyggere kan møte dagens økonomiske utfordringer på en tilfredsstillende måte.

531 • Regjeringen må snarest ta grep om prisstigningen hos dagligvarekjedene.

532 • øke barnetrygden for enslige forsørgere

533 • AAP-satsen for unge må øke

534 • «Leie til eie» der leietakere gradvis blir eier av boligen videreutvikles til å bli et konsept som
535 er tilgjengelig for alle.

536 • Ordningen med startlån utvides og videreutvikles.

537 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

538

539 Forslagsstiller: Strand AP

540 22. Tannhelsetjenester

541 **Begrunnelse:** Målet må være at tannhelsetjenesten skal være likebehandlet som annen
542 helsetjeneste. Tannhelse handler om immunforsvaret, om fordøyelse, ernæring, fysisk og
543 psykisk styrke – samt at munnen er intim sone. Tenner er helt avgjørende for helsen.

544 **Forslag til vedtak:** I følgende periode oppfordres Arbeiderpartiet å fremme følgende sak:
545 Det innføres et tak på egenandel ved ordinær tannbehandling.

546 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

547

548

549

550

551

552

553

554

Forslagsstiller: Eigersund AP

23. Styrking av tilbudet i spesialhelsetjenesten døgn/akutt tjenester

Begrunnelse: Arbeiderpartiet mener at Helseforetaksmodellens negative konsekvenser er mange. I Hurdals Plattformen står følgende punkt: Utrede endringer i styringen av sykehusene og helseforetaksmodellen, med mål om å sikre fortsatt statlig eierskap, sterk regional, politisk og demokratisk styring og stedlig ledelse, samt redusert markedstenkning og mindre bruk av innsatsstyrt finansiering. Utredningen skal gjennomgå regionale og lokale helseforetak og tydeliggjøre hvilke beslutninger som skal avgjøres av helseministeren.

I påvente av dette arbeidet må sykehusene tilføres mer midler, blant annet for å styrke de døgnbaserte tjenestene innen psykisk helsevern. Pågangen øker til de akutte og ordinære sengepostene, antall avvisninger øker, antall pasienter øker. Økt press på avdelingene betyr krevende prioriteringer og vurderinger blant annet av hva som er akutt nok, er selvmordsfaren stor nok, hvordan er pågangen og er alvorlighetsgrad stor nok.

Døgnplasser er kostnadskreven. Foretaksmodellen- kutter i det som koster mest og gir minst inntekt, der kommer døgnplasser dårligst ut. Dette situasjonsbildet bør vi møte på en annen måte for å sikre pasientene et potensielt kortere sykdomsforløp. Bedre, mer treffsikkert og sømløst behandlingsforløp. I tillegg til å ivareta de pårørende i en livskrise. Pasienter som er godt kartlagt og hvor situasjonen er mer avklart og stabilisert, vil bidra til en bedre og mer sømløs overgang til poliklinisk behandling eller oppfølging av kommunale tjenester.

Forslag til vedtak: Arbeiderpartiet vil styrke de døgnbaserte tjenestene innen psykisk helsevern.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

594 [Forslagsstiller: Eigersund AP](#)

595 24. Informasjon til foresatte via Helse-Norge

596 **Begrunnelse:** Barn mellom 12 og 16 år har ikke tilgang til Helse-Norge, det er begrenset
597 innsyn for foresatte. Som foresatte får en informasjon om avtaler med fastlege, men ikke
598 med spesialisthelsetjenesten. Når ungdom fyller 16 år, kan de selv logge seg inn på Helse-
599 Norge via Bank-ID. Da er de det som kalles helserettslig myndig. Foreldrene kan da ikke
600 lenger se informasjon eller gjøre handlinger på Helse-Norge for uten at ungdommen har gitt
601 dem tillatelse til det. Utfordringen er altså i alderen 12 til og med 15 år. Foreldre mister altså
602 lesetilgangen til pasientjournalen til barna på Helsenorge.no når barna fyller 12 år. Men loven
603 sier noe annet.

604 Lov om pasient- og brukerrettigheter sier at frem til en pasient eller bruker er 16 år, skal
605 foreldre eller andre med foreldreansvar holdes informert. Barn får automatisk sin egen
606 pasientjournal, men etter at barnet fyller 12 år så vil ikke pasientjournalen være tilgjengelig
607 via helsenorge.no. Dette da barn mellom 12-16 år har det som kalles
608 vergeinnsynsreservasjonsrett. Men dette gjelder bare på nett. Etter avtale med spesialist blir
609 det sendt ut brev med utskrift av journal til barnet. Informasjon kan fås med direkte
610 henvendelse til sykehus og avdeling, men det krever tid og ressurser. Arbeiderpartiet mener
611 at dette er en unødvendig tidstyv, og gjør det unødig vanskelig for foresatte å følge opp
612 avtaler med spesialisthelsetjenesten.

613 **Forslag til vedtak:** Arbeiderpartiet mener at det må kunne forventes at det legges til rette for
614 at foresatte får digital tilgang til informasjon fra spesialisthelsetjenesten for barn mellom 12-
615 16 år på Helse-Norge.

616 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

617

618 [Forslagsstiller: Gjesdal AP](#)

619 25. Finansiering og drift av sykehus

620 **Begrunnelse:** Norske sykehus står overfor store investeringer de nærmeste årene. Det skal
621 bygges nye sykehus eller avdelinger flere steder i landet. Finansieringsmodellen for bygging
622 av nye sykehus, forsterket av den høye inflasjonen, slår sprekker. Her er det en forutsatt at
623 sykehusene/foretakene må ta en del av investeringene til nybygging over sine driftsbudsjett.
624 For Helse Stavanger og Stavanger Universitetssykehus skaper dette usikkerhet om når
625 byggetrinn 2 kan gjennomføres. Det er også vanskelig å se for seg at byggetrinn to kan
626 gjennomføres uten at det går ut over tilbudet ved sykehuset. Vi kan ikke leve med en
627 finansieringsmodell som fører til svekket kvalitet på helsetilbudet.

628 Gjennom pandemien har vi erfart at systemet med stykkprisfinansiering av enkelte tjenester
629 har uheldige sider. Det lave antall intensivplasser ved norske sykehus kan forstås som en
630 konsekvens av dette. Stykkprisfinansieringen kan og få den konsekvens at pasienter skrives
631 ut til kommunene for tidlig fordi dette er lønnsomt for sykehuset - og dette skaper en
632 svingdørsproblematikk som går ut over pasientene og kommunen.

633 Rogaland Arbeiderparti ønsker å endre modellen for finansiering av sykehusene, og vil be
634 regjeringen om å foreta endringer. Som en del av dette bør vi også se på hvordan
635 spesialisthelsetjenesten er organisert i statlige foretak.

636 **Forslag til vedtak:**

637 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

638 Forslagsstiller: Gjesdal AP

639 26. Boliger som gjør det mulig å ta større ansvar for egen alderdom

640 **Begrunnelse:** Helseministeren har uttalt at vi må ta større ansvar for å planlegge vår egen
641 alderdom. Som et ledd i dette må det legges bedre til rette for at eldre kan skaffe seg en
642 alderdomsvennlig bolig. Det kan gjøres ved å bygge flere leilighetskomplekser og etablere
643 områder i boligfelt med en samling av boliger som er designet for å sikre menneskers
644 livskvalitet, autonomi og selvstendighet og gi lett tilgang til sosial stimulans og hjelp ved
645 behov. Det må være boliger som

- 646 • egner seg for bevegelseshemmede
- 647 • har/gir tilgang til fellesområder og tilbud om aktiviteter som muliggjør og fremmer
648 sosial interaksjon og bidrar til sosial stimulans
- 649 • har tilknyttet eller lett tilgang til helse- og omsorgstjenester
- 650 • er utstyrt med teknologi som kan være til hjelp med daglige aktiviteter og gir god
651 trygghet og sikkerhet
- 652 • har lett tilgang til offentlig transport som gjør det enkelt å bevege seg til og fra
653 aktiviteter utenfor boligen

654 **Forslag til vedtak:**

655 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

656

657

658

659

660

661

662

663

664

665

666

667

668

669

Innvandring, asyl og integrering

Forslagsstiller: Stavanger AP

27. Flyktninger

Begrunnelse: Aldri før har det vært flere mennesker på flukt enn i 2022. Over 100 millioner mennesker, halvparten av dem barn, er på flukt på grunn av krig, konflikt og klimaendringer.

Siden 2017 har FNs høykommissær for flyktninger anmodet Norge til å ta mot 5000 kvoteflyktninger. Slik situasjonen har vært de siste årene med lave asylankomster på grunn av politiske vedtak i Norge og Europa, er det på tide å innfri høykommissærens anmodning.

Alle som oppholder seg i Norge har tilgang på helse- og omsorgstjenester, men i dag blir papirløse flyktninger sin tilgang til helse- og omsorgstjenester begrenset til kun akutt og nødvendig helsehjelp som ikke kan vente i mer enn tre uker. Den dramatiske innstramningen for papirløse flyktninger fører til en uforsvarlig og uverdigg behandling av mennesker som ikke får helsehjelpen man har behov for

Forslag til vedtak: • Øke antallet kvoteflyktninger til 5.000 årlig, i henhold til FNs høykommissær for flyktnings anmodning

• Sidestille beskyttelsesbehovet for flyktninger som oppfyller vilkårene i EUs flyktningkonvensjon med flyktninger som oppfyller vilkårene i FNs flyktningkonvensjon.

• Retten til familieliv og tilgang til familiegjenforening skal stå sterkt i familiegjenforeningspolitikken i Norge i henhold til Den europeiske menneskerettskonvensjon artikkel 8.

• Sikre papirløse flyktninger rett og tilgang til helsehjelp, medisiner og tannbehandling basert på helsefaglig vurderinger.

• At alle asylmottak skal ha tilgang til et helseteam, som blant annet skal ha som mål å øke kompetansen hos alle ansatte som jobber med flyktninger, kartlegge flyktningenes psykiske og fysiske helse, og bistå med konkrete forslag og individuelle oppfølgingsplaner

• Innføre foreldelsesfrist for tilbakekall av statsborgerskap.

• Endre kravene for tilbudet i mottak til å inneholde norskopplæring, idrett, kultur og annen frivillighet, samt legge til rette for kostnadsfrie fritidsaktiviteter for alle barn i mottak

• At alle barn i mottak skal ha rett på gratis barnehageplass.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

710 Forslagsstiller: Haugesund AP

711 28. Papirløse asylsøkere

712 **Begrunnelse:** Årsmøtet i Haugesund Arbeiderparti ber Rogaland Arbeiderparti om å arbeide
713 for vedtak i fylkestinget i Rogaland tilsvarende vedtaket i Vestland i september 2022.

714 Årsmøtet ber videre bystyregruppen i Haugesund om å arbeide for følgende vedtak i
715 bystyret:

716 • Det skal utarbeides en oversikt over papirløse migranter i Haugesund, kommunens tilbud til
717 disse og utfordringene deres.

718 • En arbeidsgruppe skal utarbeide en plan for å styrke kommunale tjenester og tilbud til
719 papirløse, denne skal legges frem for bystyret i løpet av våren med sikte på eventuell
720 avsetning av midler i budsjett for 2024.

721 • Kommunedirektøren kan rulle ut strakstiltak for å bedre levekåra til papirløse.

722 Første avsnitt er en anmodning til Rogaland Arbeiderparti om å arbeide for at fylkestinger i
723 Rogaland får sak om lengeværende asylsøkere, med sikte på vedtak tilsvarende vedtak i
724 fylkestinget i Vestland i september 2022.

725 Under Haugesund arbeiderpartis behandlingen av saken i årsmøtet, ble det også uttrykt
726 støtte til forslag om amnesti etter 5 eller 10 år for denne gruppen mennesker. Forslag om
727 dette skal behandles i Stortinget i løpet av våren.

728 Det var ikke fremmet forslag om dette på årsmøtet, og problemstillingen ble ikke votert over

729 **Forslag til vedtak:** Haugesund Arbeiderparti foreslår for årsmøtet i Rogaland AP å vedta
730 følgende:

731 Årsmøtet vedtar at Rogaland Arbeiderparti skal arbeide for at fylkestinget i Rogaland får seg
732 forelagt sak med sikte på å fatte vedtak tilsvarende vedtaket i Vestland fylkesting.

733 Fylkestinget Vestlands protokollførte vedtak den 29.09.2022 er følgende:

734 1. Vestland fylkeskommune erkjenner at papirlause migrantar har helseutfordringar og ikkje
735 tilgang til grunnleggjande menneskerettar i Vestland og Noreg.

736 2. Vestland fylkeskommune skal utarbeida ein oversikt over papirlause migrantar i Vestland
737 og utfordringane deira, i samarbeid med aktuelle frivillige organisasjonar og kommunar.
738 Oversikta skal være i samsvar med personvernlovgjevinga.

739 3. Fylkesdirektør får i oppgåve å setja ned ei tverrsektoriell arbeidsgruppe for å styrke det
740 interne samarbeidet om situasjonen til papirlause når det gjeld fylkeskommunale tenester og
741 tilbod. Frivillig sektor vert invitert med som innspilspartner i arbeidet. I arbeidet bør ein sjå på
742 feltet nasjonalt, samt til

743 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

744

745

746

747

748

749

750

751 Forslagsstiller: Haugesund AP

752 29. Lengeværende asylsøkere

753 **Begrunnelse:** *Årsmøtet i Haugesund Arbeiderparti ber Rogaland Arbeiderparti om å*
754 *arbeide for vedtak i fylkestinget i Rogaland tilsvarende vedtaket i Vestland i september*
755 *2022. Årsmøtet ber videre bystyregruppen i Haugesund om å arbeide for følgende*
756 *vedtak i bystyret: • Det skal utarbeides en oversikt over papirløse migranter i*
757 *Haugesund, kommunens tilbud til disse og utfordringene deres. • En arbeidsgruppe*
758 *skal utarbeide en plan for å styrke kommunale tjenester og tilbud til papirløse, denne*
759 *skal legges frem for bystyret i løpet av våren med sikte på eventuell avsetning av*
760 *midler i budsjett for 2024. • Kommunedirektøren kan rulle ut straks tiltak for å bedre*
761 *levetida til papirløse.*

762 Første avsnitt, er en anmodning til Rogaland Arbeiderparti om å arbeide for at fylkestinget i
763 Rogaland får sak om lengeværende asylsøkere, med sikte på vedtak tilsvarende vedtak i
764 fylkestinget i Vestland i september 2022. Under Haugesund arbeiderpartis behandlingen av
765 saken i årsmøtet, ble det også uttrykt støtte til forslag om amnesti etter 5 eller 10 år for denne
766 gruppen mennesker. Forslag om dette skal behandles i Stortinget i løpet av våren.

767 Det var ikke fremmet forslag om dette på årsmøtet, og problemstillingen ble ikke votert over.

768 **Forslag til vedtak:** Haugesund Arbeiderparti foreslår for årsmøtet i Rogaland AP å vedta
769 følgende: *Årsmøtet vedtar at Rogaland Arbeiderparti skal arbeide for at fylkestinget i*
770 *Rogaland får seg forelagt sak med sikte på å fatte vedtak tilsvarende vedtaket i*
771 *Vestland fylkesting. Fylkestinget Vestlands protokollførte vedtak den 29.09.2022 er*
772 *følgende:*

773 *1. Vestland fylkeskommune erkjenner at papirløse migranter har helseutordninger og ikke*
774 *tilgang til grunnleggende menneskerettigheter i Vestland og Norge.*

775 *2. Vestland fylkeskommune skal utarbeide en oversikt over papirløse migranter i Vestland*
776 *og utordningene deira, i samarbeid med aktuelle frivillige organisasjoner og kommuner.*
777 *Oversikta skal være i samsvar med personvernlovgjevinga.*

778 *3. Fylkesdirektør får i oppgave å setje ned ei tverrsektoriell arbeidsgruppe for å styrke det*
779 *interne samarbeidet om situasjonen til papirløse når det gjeld fylkeskommunale tjenester og*
780 *tilbud. Frivillig sektor vert invitert med som innspilspartner i arbeidet. I arbeidet bør ein sjå på*
781 *feltet nasjonalt, samt til andre skandinaviske og nordiske land, til dømes Finland og Sverige,*
782 *for å finna gode løysingar. Arbeidsgruppa rapporterer attende til fylkestinget innan*
783 *fylkestinget i mars 2023.*

784 *4. Vestland fylkesting ber også fylkesdirektøren vurdere umiddelbare tiltak for å avhjelpa*
785 *situasjonen raskast mogleg. Dette kan td. være å tilby ledige elevplassar i vidaregåande*
786 *opplæring*

787 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

788

789

790

791 Internasjonalt

792 Forslagsstiller: Stavanger AP

793 30. Palestina

794 **Begrunnelse:** Siden 1948 har palestinere kjempet for frihet, rettferdighet og grunnleggende
795 menneskerettigheter. Likevel bryter israelske myndigheter folkeretten og
796 menneskerettighetene hver eneste dag gjennom en ulovlig okkupasjon. Langvarige konflikter
797 kan ikke normalisere grove menneskerettighetsbrudd.

798
799 Videre er det noen viktige vilkår som må stilles for at en eventuell fredsforhandling skal være
800 en suksess for palestinernes del og sørge for at okkupasjonen blir historie. Her mener
801 Arbeiderpartiet at det er viktig at en fredsløsning blir fremforhandlet også på enkelte vilkår.

802
803 Arbeiderpartiet anerkjenner Israel som en legitim stat i tråd med folkeretten. Standpunktet vi
804 har tatt om å ha en bred økonomisk boikott av varer og tjenester som bidrar til okkupasjonen
805 av Palestina, er fullt forenlig med denne anerkjennelsen

806 **Forslag til vedtak:** Rogaland Arbeiderparti vil:

- 807 • At Norge skal anerkjenne Palestina som selvstendig stat.
- 808 • Norske myndigheter skal gå ut med aktiv oppfordring om å ikke importere varer produsert
- 809 på okkupert palestinsk land.
- 810 • Apartheidlovene som diskriminerer palestinerne, må avskaffes.
- 811 • Det må kreves full stans i utvidelsen av eksisterende bosetninger.
- 812 • Blokaden av Gaza må umiddelbart avskaffes, og befolkningen på Gaza må få
- 813 bevegelsesfrihet og muligheten til å gjennomføre selvstendige valg.
- 814 • Israelske myndigheter plikter å gjenoppbygge Gaza etter de omfattende israelske
- 815 bombeangrepene.
- 816 • Det må etableres langsiktige og store prosjekter for vannrensing og tilgang på vann i Gaza.

817 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

818

819 Forslagsstiller: Stavanger AP

820 31. Afghanske kvinner

821 **Begrunnelse:** Da Taliban kom til makten lovte de at denne gang skulle det bli et mer
822 'humant' styre. Disse løftene er brutt, og særlig har dette gått utover jenter og kvinner.
823 Kvinner underlegges stadig strengere regler som særlig begrenser dere muligheter til å delta
824 i det offentlige liv. Jenter nektes utdanning og deres livsutfoldelse er sterkt redusert.

825 **Forslag til vedtak:** Rogaland Arbeiderpartis årsmøte appellerer til Arbeiderpartiet og
826 regjeringen om å legge ytterligere press på Taliban, gjennom diplomatiske og humanitære
827 kanaler, slik at kvinner kan få leve et liv med trygghet og muligheter for personlig utvikling.
828 Afghanske kvinner ønskes velkommen til å ta sin utdanning i Norge.

829 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

830

831

832

833 Forslagsstiller: Stavanger AP

834 32. Iran

835 **Begrunnelse:** Fredag 16. september døde 22 år gamle Mahsa Amini. Den unge kvinnen
836 hadde blitt arrestert av iransk moralpoliti etter et familiebesøk. Årsaken til arrestasjonen var
837 brudd på landets regler for hvordan hijab skal brukes, og Aminis familie fikk beskjed om at
838 hun skulle løslates etter å ha fått opplæring i korrekt bruk av plagget.

839 Dette utløste massive demonstrasjoner og har delvis utviklet seg til et krav om fjerning av
840 presteskabet og regimet.

841 Irans påtalemyndighet opplyste nylig at moralpolitiet nedlegges. Dette er ikke slutten på
842 regimets brutalitet.

843 På tross av flere dødsdommer og henrettelser har iranske aktivister oppfordret til å fortsette
844 med protester og demonstrasjoner.

845 **Forslag til vedtak:** Rogaland Arbeiderpartis årsmøte appellerer til Arbeiderpartiet og
846 regjeringen om å forsterke innsatsen mot iranske myndigheters maktbruk og legge press på
847 det islamske presteskabet, gjennom diplomatiske kanaler, slik at Irans innbyggere uten frykt
848 for represalier, kan gi uttrykk for sine meninger på en demokratisk måte

849 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

850

851

852 Forslagsstiller: Stavanger AP

853 33. Midtøsten

854 **Begrunnelse:** Israel har fått sin mest høyreorienterte og ekstreme regjering noensinne. Vår
855 regjering har med rette sluttet seg til et internasjonalt opprop der de uttrykker dyp bekymring
856 over Israels nye straffetiltak mot palestinerne. Utenriksminister Anniken Huitfeldt har tatt
857 kraftig avstand fra straffetiltakene.

858 Disse tiltakene er siste trinn på veien vekk fra en tostatsløsning. Stadig flere
859 menneskerettighetsorganisasjoner beskriver Israels okkupasjons- og anneksjonspolitikk som
860 apartheid.

861 USA har anerkjent den folkeretts-stridige annekteringen av øst-Jerusalem, og Israel er i ferd
862 med å annektere de såkalte «C-områdene» på Vestbredden, som utgjør 60% av området.

863 Stadig flere palestinere har mistet håpet om en tostatsløsning. Både Israel og USA har
864 omdefinert begrepet fra å bety to uavhengige stater - og til en bantustanløsning, der den
865 palestinske «staten» i praksis innlemmes i Israel som reservater uten demokratiske
866 rettigheter.

867 Fakta på bakken de siste 30 år tilsier at en reell løsning med to uavhengige stater ikke lenger
868 er mulig.

869 **Forslag til vedtak:** Norge må ta et internasjonalt initiativ til en ny fredsprosess. Prosessen
870 må inkludere mulighetene for én felles palestinsk-israelsk stat med fulle demokratiske
871 rettigheter, uavhengig av etnisk, religiøs eller nasjonal bakgrunn. Palestinske flyktningers rett
872 til å vende tilbake må sikres.

873 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

874

Forslagsstiller: Stavanger AP

34. Støtte til Ukraina

Begrunnelse: Ukrainas kamp er vår kamp. Terrorbombingen av sivile høyblokker med ballistiske missiler beregnet for å senke hangarskip er bare den siste hendelsen i Russlands angrepskrig mot Ukraina. Det har lenge hersket en frykt for at vestlig våpenhjelp, og særlig enkelte våpentyper, vil føre til en eskalering i krigføringen fra Russlands side. Sett i ettertid, er det åpenbart at denne frykten er overdrevet. Russlands etniske rensing og massedrap av ukrainske sivile, på den ene siden, og militære offensiv med alle tilgjengelige ressurser, på den andre, tilsier at alle våre røde linjer er krysset for lengst.

Samtidig har Norge enorme ekstrainntekter på eksport av gass til Europa. Staten Norge har aldri tjent mer penger. Tilleggsinntektene fra 2022 alene kan beløpe seg opp mot 1000 milliarder kroner. Bruk av disse midlene til å hjelpe Ukrainas frihetskamp, men også til en «Marshall-hjelp» for å bygge opp landet etter krigen, vil ikke ha noen effekt på inflasjon i Norge, og vil være i tråd med Arbeiderpartiets historiske solidaritet med demokratiske nasjoners frihetskamp.

Forslag til vedtak: Rogaland Arbeiderparti mener at Norge må:

- Trappe opp kraftig den økonomiske og militære støtten til Ukraina, gjennom økt bruk av våre ekstraordinære tilleggsinntekter fra salg av olje og gass.
- Reservere betydelige midler av våre økte tilleggsinntekter i et fond til gjenoppbyggingen av Ukraina.
- Kraftig øke støtten til det britiskledete fondet for innkjøp av militært materiell til Ukraina.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagsstiller: Stavanger AP

35. Økonomisk støtte til Ukraina

Begrunnelse: Samtidig med Russlands krig i Ukraina, har Norges energi-inntekter økt betraktelig. Dette på grunn av økte priser på olje, gass og strøm. I statsbudsjettet for 2023 blir det lagt opp til et overskudd på over 1100 milliarder kroner. (stemmer dette tallet??)

Norge er i en særstilling, når det kommer til økonomisk handlekraft internasjonalt. Stortingets vedtak om å bistå med 75 mrd. til formålet de neste fem år hilses velkommen. Vi må likevel være forberedt på at dette ikke vil være nok for å dekke de økonomiske kostnadene denne krigen har medført for Ukraina.

Norge må fortsette å gå foran og bruke sine økonomiske muskler. Vi må ta ledelsen i den internasjonale støtten til byggingen av et fritt, trygt og fremtidsrettet Ukraina, og mobilisere støtte fra andre demokratiske stater.

Forslag til vedtak: Rogaland Arbeiderparti støtter regjeringens viktige initiativ for en forpliktende femårsplan med økonomisk støtte til Ukraina. Regjeringen må også forberede ytterligere økninger av den økonomisk støtten til Ukraina, så lenge krigen varer, og utvide den økonomiske støtte til gjenreisingen, når freden endelig kommer.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

920 Forslagsstiller: Sandnes AP

921 36. Støtte til Ukrainas kamp mot Russlands angrepskrig

922 **Begrunnelse:** Sandnes Arbeiderparti støtter Ukraina sin kamp mot Russlands angrepskrig.
923 Sandnes Arbeiderparti ønsker å uttrykke sin dypeste solidaritet med folket i Ukraina.

924 Som et lite bidrag ønsker Sandnes Arbeiderparti at Sandnes kommune støtter praktisk,
925 administrativt og økonomisk hjelpesendingene til Ukraina, lik aksjonen til Stavanger
926 kommune mfl.

927 **Forslag til vedtak:**

928 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

929

930

931 Forslagsstiller: Sandnes AP

932 37. Dobbelts statsborgerskap for innvandrere fra EØS-land

933 **Begrunnelse:**

934 **Forslag til vedtak:** Sandnes AP åpner for dobbelt statsborgerskap for innvandrere fra EØS -
935 land.

936 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

937

938 Forslagsstiller: AUF i Rogaland

939 38. Økonomisk boikott av investeringer i okkupasjon

940 **Begrunnelse:** Arbeiderpartiet anerkjenner Israel som en legitim stat i tråd med folkeretten.
941 Standpunktet vi har tatt om å ha en bred økonomisk boikott av varer og tjenester som bidrar
942 til okkupasjonen av Palestina, er fullt forenlig med denne anerkjennelsen. Vårt
943 boikottstandpunkt er basert på respekt for universelle menneskerettigheter og internasjonal
944 lov. En ikke-voldelig økonomisk boikott vil presse aktører som tjener på okkupasjonen til å
945 endre den undertrykkende politikken som i dag føres av israelske myndigheter. Vi mener at
946 en slutt på okkupasjonen vil være til det beste for både israelere og palestinere.

947 **Forslag til vedtak:** Arbeiderpartiet vil:

948 Stille krav til at produkter som produsert på okkuperte områder skal merkes på en enkel og
949 forståelig måte for allmenheten

950 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

951

952

953

954

955 [Forslagsstiller: AUF i Rogaland](#)

956 [39. Palestina som selvstendig stat](#)

957 **Begrunnelse:** Siden 1948 har palestinere kjempet for frihet, rettferdighet og grunnleggende
958 menneskerettigheter. Likevel bryter israelske myndigheter folkeretten og
959 menneskerettighetene hver eneste dag gjennom en ulovlig okkupasjon. Langvarige konflikter
960 kan ikke normalisere grove menneskerettighetsbrudd.

961 Okkupasjonen, blokaden av Gaza og den folkerettsstridige muren gjennom Vestbredden
962 frarøver palestinerne friheten over egne liv, men fører også til en oppsplitting av Palestina
963 som gjør etableringen av en selvstendig palestinsk stat stadig vanskeligere. AUFs
964 overordnede krav til handling fra norsk side står ved lag.

965 **Forslag til vedtak:** Arbeiderpartiet vil:

- 966 • At Norge skal anerkjenne Palestina som selvstendig stat.
- 967 • Norske myndigheter skal gå ut med aktiv oppfordring om å ikke importere varer
- 968 produsert på okkupert palestinsk land.

969 Videre er det noen viktige vilkår som må stilles for at en eventuell fredsforhandling skal være
970 en suksess for palestinernes del og sørge for at okkupasjonen blir historie. Her mener
971 Arbeiderpartiet at det er viktig at en fredsløsning blir fremforhandlet også på enkelte vilkår.

972 Arbeiderpartiet vil at:

- 973 • Enhver fredsforhandling uten palestinsk deltakelse er illegitim og ugyldig.
- 974 • FNs delingsplan fra resolusjon 181 må ligge til grunn for en tostatsløsning.
- 975 • Apartheidlovene som diskriminerer palestinerne må avskaffes.
- 976 • Palestinere og israelere må bli dømt ut fra samme lovverk og lovgivning
- 977 • At norske myndigheter må forplikte seg til å ta opp Israel/Palestina-konflikten i hver
- 978 anledning i møte med Israelske myndigheter.
- 979

980 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

981

982 [Forslagsstiller: AUF i Rogaland](#)

983 [40. Bygging av nye og utvidelse av eksisterende bosetninger](#)

984 **Begrunnelse:** Byggingen av nye bosetninger og utvidelsen av eksisterende er den største
985 trusselen mot en fredelig tostatsløsning. Den nyeste av Israels planer om nye bosetninger er
986 i et beduinområde kalt E1-sonen. Dersom landsbyene i dette beduinområdet rives og
987 menneskene som bor der blir drevet på flukt vekk fra sine hjem, vil hele tostatsløsningen
988 være i spill. Med israelske bosetninger på dette området vil Vestbredden i praksis bli fysisk
989 delt i nord og sør. Det vil gjøre en tostatsløsning umulig.

990 **Forslag til vedtak:** Arbeiderpartiet mener at:

- 991 • Det må kreves full stans i byggingen av nye bosetninger.
- 992 • Det må kreves full stans i utvidelsen av eksisterende bosetninger.
- 993 • Det må i internatskole foraer bli problematisert at bosetningspolitikken til Israel strider
- 994 mot folkeretten.

995 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

996

997 Forslagsstiller: AUF i Rogaland

998 41. Gaza

999 **Begrunnelse:** FN anslo at Gazastripen innen 2020 vil være ubeboelig for de to millioner
1000 menneskene som bor der, hvorav halvparten er barn. Årsaken til dette er Israels blokade og
1001 dens ødeleggende konsekvenser som blant annet medfører at 97% av vannet på
1002 Gazastripen er ikke egnet for menneskelig konsum. Innbyggerne i Gaza har bare strøm et
1003 par timer om dagen og arbeidsledigheten er høy.

1004 **Forslag til vedtak:** Arbeiderpartiet mener at:

- 1005 • Blokaden av Gaza må umiddelbart avskaffes, og befolkningen på Gaza må få
1006 bevegelsesfrihet og muligheten til å gjennomføre selvstendige valg.
- 1007 • Israelske myndigheter plikter å gjenoppbygge Gaza etter de omfattende israelske
1008 bombeangrepene.
- 1009 • Det må etableres langsiktige og store prosjekter for vannrensing og tilgang på vann i
1010 Gaza.
- 1011 • Norge skal sende fiskegarn til Gaza.

1012 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1013

1014 Forslagsstiller: AUF i Rogaland

1015 42. Politiske fanger

1016 **Begrunnelse:** Mange palestinske fanger i israelske fengsler soner dommer for legitim
1017 politisk motstand mot okkupasjonen. AUF mener det er uholdbart at Israel holder politiske
1018 fanger og at det rimer dårlig med Israels egne påstander om at de er et demokrati som
1019 respekterer menneskerettighetene.

1020 **Forslag til vedtak:** Arbeiderpartiet vil:

- 1021 • At Norge skal kreve at alle politiske fanger settes fri umiddelbart.
- 1022 • At Norge skal opp rettsikkerhet med israelske myndigheter og påpeke viktigheten av
1023 upartiske og rettfærdige domstolsbehandlinger, uavhengig av hudfarge, religion eller
1024 nasjonalitet.
- 1025 • At Norge må kritisere de strenge og lange straffene politiske fanger er idømt for
1026 legitim politisk motstand og opposisjon mot okkupasjonen.

1027 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1028

1029

1030

1031

1032

1033 Forslagsstiller: Gjesdal AP

1034 43. Palestina og Israel

1035 **Begrunnelse:** "Norge må ta et internasjonalt initiativ til en ny fredsprosess. Prosessen må
1036 inkludere mulighetene for en felles palestinsk-israelsk stat med fulle demokratiske rettigheter,
1037 uavhengig av etnisk, religiøs eller nasjonal bakgrunn. Palestinske flyktningers rett til å vende
1038 tilbake må sikres."

1039
1040 Begrunnelse:

1041 Israel har fått sin mest høyreorienterte og ekstreme regjering noensinne. Vår regjering har
1042 med rette sluttet seg til et internasjonalt opprop der de uttrykker dyp bekymring over Israels
1043 nye straffetiltak mot palestinerne. Utenriksminister Anniken Huitfeldt har tatt kraftig avstand
1044 fra straffetiltakene.

1045 Disse tiltakene er foreløpig siste trinn på veien vekk fra en tostatsløsning. Stadig flere
1046 menneskerettighetsorganisasjoner beskriver Israels okkupasjons- og annekksjonspolitikk som
1047 apartheid.

1048 Det er snart 30 år siden Oslo-avtalen. Avtalen skapte håp om en løsning på den bitre striden
1049 mellom Israel og det palestinske folket. Det internasjonale samfunnet anerkjente PLO og det
1050 palestinske målet om to selvstendige stater, der Israel avsluttet okkupasjonen. Målet var å
1051 danne en uavhengig palestinsk stat i de områdene som ble okkupert av Israel i 1967,
1052 inkludert øst-Jerusalem. Norge støttet dette målet – og denne forståelsen av en
1053 tostatsløsning.

1054
1055 USA har anerkjent den folkeretts-stridige annekteringen av øst-Jerusalem, og Israel er i ferd
1056 med å annektere de såkalte «C-områdene» på Vestbredden, som utgjør 60% av området. I
1057 stedet for å trekke tilbake de ulovlige koloniene, har Israel tvert imot mer enn fordoblet antall
1058 ulovlige kolonister siden Oslo-avtalen.

1059
1060 Stadig flere palestinere har mistet håpet om en tostatsløsning. Både Israel og USA har
1061 omdefinert begrepet fra å bety to uavhengige stater - og til en bantustanløsning, der den
1062 palestinske «staten» i praksis innlemmes i Israel som reservater uten demokratiske
1063 rettigheter.

1064 **Forslag til vedtak:**

1065 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1066

1067

1068

1069

1070

1071

1072 Justis og forsvar

1073 Forslagsstiller: Stavanger AP

1074 44. Norsk sikkerhetspolitikk

1075 **Begrunnelse:** Det sikkerhetspolitiske bildet har endret seg drastisk på kort tid. Vår
1076 motstandskraft, men også vår forsvarsvilje gjør oss i stand til å opprettholde sikkerhet og
1077 beredskap, militært og sivilt, i samfunnet. En styrking av dette vil bedre vår nasjonale
1078 beredskap i en krisesituasjon.

1079 Forsvaret av landet er en grunnleggende og felles oppgave. Et totalforsvar er kun mulig ved
1080 at det er en integrert del av det norske samfunnet, og kan styrkes på flere måter. Derfor er
1081 det også viktig å opprettholde rekruttering og bevare kompetansen i organisasjonen, slik at
1082 Norge er godt rustet til enhver tid.

1083 Forsvaret er en etat i en særstilling – den utgjør både et av Norges viktigste tjenester som
1084 raskt skal kunne omstille seg, og samtidig utgjør en av Norges største offentlige
1085 arbeidsplasser. Ettersom at tjenesten krever et fleksibelt handlingsrom for å opprettholde
1086 beredskapen og ivareta den nasjonale sikkerheten, innebærer det at ansatte i flere tilfeller
1087 har flere plikter og færre rettigheter enn andre arbeidstakere i resten samfunnet. I lys av
1088 utfordringene ved personellmangel og ansatte som slutter, samtidig at det stadig er et større
1089 behov for nasjonal sikkerhet, er det viktig at lovverket tidvis vurderes nærmere om det bør
1090 foretas endringer.

1091 **Forslag til vedtak:** Rogaland Arbeiderparti vil:

- 1092 • Styrke og revitalisere den allmenne verneplikten, hvor flere kvinner og menn innkalles til
- 1093 verneplikt, og studiepoeng for avtjent verneplikt beholdes.
- 1094 • Det bør vurderes å innføre generell samfunnstjeneste for dem som ikke blir innkalt til
- 1095 militærtjeneste, eller av ulike grunner ikke vil avtjene militærtjeneste. Aktuelle tjenestesteder
- 1096 for dette vil kunne være helse- og sosialsektor, humanitære organisasjoner og andre
- 1097 samfunnsnyttige institusjoner. Disse opptjener studiepoeng på lik linje som militærtjeneste.
- 1098 • Styrke sivilforsvarets evne til å ivareta sivilbefolkningens behov for beskyttelse ved å øke
- 1099 rekruttering fra vernepliktige i forsvaret, og vurdere en utvidelse av tjenesteplikten.
- 1100 • At regjeringen ser på tiltak for å løse den økende personellmangelen i Forsvaret, særlig
- 1101 problematikken rundt unge ansatte som slutter.
- 1102 • Styrke karrieremulighetene i Forsvaret, og sikre gode muligheter til karriereplanlegging i
- 1103 starten av ansettelsen ved rekruttering av vernepliktige.
- 1104 • Øke rekruttering av personell med sivil erfaring til topp- og mellomlederstillinger.
- 1105 • Styrke den teknologiske kompetansen i Forsvaret med økt rekruttering fra det sivile.
- 1106 • At regjeringen foretar nærmere vurdering av dagens bestemmelser arbeidsmiljøloven og
- 1107 forvaltningsloven som viker for forsvarsloven, om hvorvidt det bør foretas endringer.
- 1108 Eksempelvis rekkevidden til den vide adgangen for frabeordning og adgangen til å gi fast
- 1109 ansettelse, men med midlertidige tjenestesteder.

1110 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1111

1112

1113 Klima og miljø

1114 Forslagsstiller: AUF i Rogaland

1115 45. Klesindustrien

1116 **Begrunnelse:** Klesindustrien er sentral i hverdagen, men er også blant klimaverstingene.
1117 Norge har et ansvar for at det skal være enkelt å kunne velge de bærekraftige løsningene,
1118 som gjenbruk, reparasjon og reduksjon av svinn. AUF vil alltid stå i bresjen for en klesindustri
1119 med minimale utslipp og verdige arbeidsforhold.

1120 **Forslag til vedtak:** AUF vil:

- 1121 • Innføre en kleskastelov for næringslivet, og kreve at klesbutikker i Norge har
1122 systemer for å ta imot klær som skal kastes
- 1123 • Innføre tydelige krav om bærekraft ved offentlig innkjøp av klær og tekstiler, og legge
1124 til rette for leie av klær i det offentlige
- 1125 • Gradere klær etter deres holdbarhet og kvalitet
- 1126 • At det skal lages nasjonale regler og krav til klesmarkedet i Norge. Alle internasjonale
1127 kleskjeder som ønsker å etablere seg i Norge må fylle disse kravene
- 1128 • Bevilge flere midler til forskning på nye materialer som erstatning for skinn, og gjøre
1129 det billig og tilgjengelig
- 1130 • Bevilge flere midler til forskning som gjør dagens klesindustri mer miljø- og
1131 klimavennlig, og som sikrer en god dyrevelferd
- 1132 • I større grad bruke Fiskeskinns fra oppdrettsnæringen i produksjon av f.eks. klær og
1133 sko

1134 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1135 Forslagsstiller: AUF i Rogaland

1136 46. Fra avfall til ressurser

1137 **Begrunnelse:** I alt avfall finnes det ressurser som kan gå inn igjen i kretsløpet. Syltetøyglass
1138 kan brukes på nytt, mat kan bli biogass og plast kan bli nye klær. Vi har store muligheter til å
1139 både redusere hvor mye som kastes, og til å bruke det som kastes på nytt. Da må det lønne
1140 seg å gjenvinne, ikke kaste. AUF vil styrke systemet for gjenvinning. Vi vil gjøre det mulig å
1141 sortere ut glass, metall, papir, plast og mat hjemme. På denne måten blir det enklere å
1142 sortere avfallet sitt enn å la det være.

1143 **Forslag til vedtak:** AUF vil:

- 1144 • At all kildesortering hentes hjemme
- 1145 • At regler for avfallshåndtering settes nasjonalt
- 1146 • Påby alle kommuner å ha kildesortering av avfall
- 1147 • At alle offentlige avfallsbeholdere skal ha sortering av avfall
- 1148 • Ha en storsatsing på karbonfangst og lagring på de største avfallsanleggene i Norge
- 1149 • Innføre panteordning på glass, glassflasker, plastikk og andre materialer der det er
1150 hensiktsmessig

1151 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1152 Forslagsstiller: Sandnes AP

1153 47. Forslag om sirkulær økonomi

1154 **Begrunnelse:** I Hurdalsplattformen står det et eget punkt om sirkulær økonomi: «Vi må gå
1155 fra en lineærøkonomi med bruk- og kast til en sirkulærøkonomi basert på tanken om at minst
1156 mulig ressurser skal gå til spille og måtte håndteres som avfall.» I en ny rapport utarbeidet
1157 for KS publisert 7.mars 2022 på ks.no slås det fast at norsk kommunesektor har gode
1158 forutsetninger for å bidra aktivt til omstillingen til en sirkulær økonomi. En beskrivelse fra
1159 rapporten: Sirkulær økonomi handler om optimal utnyttelse av ressurser som allerede er
1160 utvunnet, og unngå forurensning og utslipp. Når det ikke er mulig å bruke ressursene lenger,
1161 returneres de til produksjonskjeden. På denne måten minimeres behovet for utvinning av nye
1162 ressurser som reduserer klimagassutslipp, samtidig som avfall og negative effekter av
1163 produksjons- og forbruksmønstre på natur reduseres. En omstilling fra lineær til sirkulær
1164 økonomi er et viktig ledd i arbeidet med å nå overordnede klima- og miljømålene i
1165 Parisavtalen, FNs bærekraftsmål og Norges klima- og miljømål og forpliktelser. I en sirkulær
1166 økonomi skal ressursutvinning minimeres og skje på en måte som sikrer god tilgang på
1167 ressurser for fremtidige generasjoner. Det er 4 omtalte områder som er sentrale i rapporten:

1168 1) Bruke mindre,

1169 2) Bruke lenger,

1170 3) Bruk av rene ressurser og

1171 4) Bruke om igjen.

1172 Anbefaler å lese rapporten i linken.

1173 **Forslag til vedtak:** For Sandnes Arbeiderparti er det viktig at Arbeiderpartier jobber for å nå
1174 Norges forpliktelser i Parisavtalen. SAP ser at mer sirkulær økonomi i kommunesektoren kan
1175 bidra positivt i å nå våre klimamål på en konstruktiv og konkret måte gjennom flere tiltak: 1)
1176 En av utfordringene med å ta i bruk mer brukt bygningsmaterialer er mangelen på
1177 Reservedelslager/lager for brukte materialer. SAP vil jobbe sammen med kommune for å få
1178 gjennomført kommunens planer om å tilgjengeliggjøre arealer til et slikt lager. (Eks: bildel-
1179 modellen: Rogaland bildeler/Knoksen). 2) SAP vil jobbe med at Sandnes kommune oppretter
1180 en «Gjenbrukssentral» etter vellykket modell fra Bergen. Gjenbrukssentralen fikser spesielt
1181 møbler og inventar som deretter reselges eller brukes på nytt i kommunen;
1182 <https://www.bergen.kommune.no/omkommunen/avdelinger/gjenbruks-sentralen>
1183 3) SAP vil jobbe for at kommunen tilrettelegger for Bruktmarked innendørs ala «Bruktruten»
1184 utenfor sommertid, – for.eks på KinoKino/gymsaler? 4) SAP vil jobbe for at kommunen
1185 legger til rette for en felles «Byttedag» på alle Sandnes skolene – for.eks 1.helgen i
1186 september (rett etter skolestart). 5) SAP vil jobbe for å etablere en Innovasjon Hub i Sandnes
1187 med primært fokus Startups som løser utfordringer med Sirkulær tankegang. (IPG Innovation
1188 Hub fant jeg på nett, men blir ikke helt klok på hva de tilbyr). 6) SAP vil jobbe aktivt mot
1189 myndighetene for å ta bort moms på resalg.

1190 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1191

1192

1193 **Kommunalpolitikk**

1194 **Forslagsstiller: Sandnes AP**

1195 **48. Urban allemannsrett**

1196 **Begrunnelse:** Dersom kommunen ønsker å sikre allmennhetens tilgang til et område i dag,
1197 så må det aktuelle området reguleres som offentlig, og kommunen (eller annen offentlig
1198 instans) må overta eierskap og drift av arealet fullt ut. Alternativet er at området reguleres til
1199 felles (som betyr privat, selv om ordet antyder noe annet), men da er man prisgitt at eier
1200 åpner for ferdsel. En konsekvens av dette er at Sandnes kommune f.eks. overtar eierskapet
1201 til bakkearealet i Øglændskvartalet i Langgata for å sikre allmenn tilgang, til tross for at
1202 området er ment først og fremst som uteservering for næringsseksjonene i bygget. Det er
1203 uhensiktsmessig både for kommunen og eier av kvartalet. For lekeplasser så må da enten
1204 kommunen overta drift og vedlikehold av alt, eller akseptere at noen lekeplasser kan stenges
1205 for adgang for allmennheten. Det er for oss litt kunstig og ikke akkurat i tråd med
1206 dugnadsånden i Norge at kommunen skal overta vedlikehold og drift av alle lekeplasser bare
1207 for å sikre alle juridiske adganger. Det fratar også naboene mulighetene til å på eget initiativ
1208 gjøre mer ut av egen lekeplass ved f.eks. å få inn nye lekeapparater etc.

1209 **Forslag til vedtak:** Sandnes AP ber om at det utredes en endring av Plan- og bygningsloven
1210 der det åpnes for at det i reguleringsplaner kan fastsettes at allmennheten skal ha rett til
1211 opphold på nærmere bestemte områder som reguleres som felles. Rettigheter og plikter for
1212 den som oppholder seg på slikt område bør spesifiseres etter modell av allemannsretten i
1213 utmark slik at grunneier ikke får for stor belastning.

1214 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1215

1216

1217

1218

1219

1220

1221

1222

1223

1224

1225

1226

1227

1228

1229 Forslagsstiller: Eigersund AP

1230 49. Bærekraftige distrikter

1231 **Begrunnelse:** For å kunne gjøre gode prioriteringer er det viktig med et godt og grundig
1232 beslutningsgrunnlag som synliggjør de viktigste virkningene for samfunnet. Sentralt i et slikt
1233 beslutningsgrunnlag står nå samfunnsøkonomiske beregninger, der kostnaden sees i forhold
1234 til hvilken nytte det gir for samfunnet. Retningslinjene for samfunnsøkonomiske beregninger
1235 må revideres, konsekvensene av dagens ordning er at distriktene oftere kommer til kort når
1236 regnestykkene gjøres opp ut fra dagens kriterier. Vi lever i en økonomisk krevende tid, tøffe
1237 prioriteringer står foran oss. Vi må ta nødvendige grep for å sikre en mest mulig fordeling av
1238 midlene.

1239 Arbeiderpartiet er opptatt av å sikre gode (spesialisthelse)tjenester og viktige investeringer
1240 (samferdsel) også til distriktene og mindre kommuner. Kost / nytte vurderinger med et
1241 helhetlig samfunnsperspektiv, når midler tas fra ulike budsjett, og uten en totalvurdering vil
1242 gjøre det krevende for distrikt og mindre kommuner til å vinne frem noe som gir
1243 ringvirkninger både for innbyggere, kommuner og lokalt / regionalt næringsliv. Mange
1244 aspekter må tas hensyn til i avgjørelser, men hva med hensynet til pasienter, innbyggere, et
1245 regionsenter, bygder og små kommuner. Det må bli krav om mer samråd mellom ulike
1246 instanser for å sikre helhet, overordnet styring. Og der lokale hensyn blir tungtveiende.

1247 Høyresiden har i en årrekke hatt en politisk prioritering av å splitte opp statlige tjenester og
1248 foretak i mindre enheter og fordelt ansvar. Jvnfr oppsplittingen av jernbane og veiutbygging.

1249 Helseforetaksmodellen skaper også utfordringer i denne sammenheng. Foretaksmodellen
1250 stimulerer til bedriftsøkonomisk tenking – hva er best for det enkelte foretaket, og ikke til
1251 samfunnsøkonomisk tenking – hva er best for innbyggerne og samfunnet. Dette må tas med
1252 i utarbeidelsen av nye retningslinjer, hvordan en kan sikre at dette hensynet og vurderingen
1253 tas i alle statlige tiltak og tjenester.

1254 Arbeiderpartiet mener at vurdering av samfunnsnytte og bærekraft med et
1255 distriktperspektiv viktig. Vi må legge bedre tilrette for at det skal være godt og ikke minst
1256 trygt å bo, leve og ferdes i hele landet.

1257 **Forslag til vedtak:** Arbeiderpartiet mener at for å legge bedre til rette for bærekraftige
1258 kommuner og regioner i hele landet så må det utarbeides nye retningslinjer for vurdering av
1259 samfunnsnytte for statlige tiltak.

1260 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1261

1262

1263

1264

1265

1266

1267

1268 Likestilling og inkludering

1269 Forslagsstiller: AUF i Rogaland

1270 50. Sosialdemokratiet som en ledende likestillings- og inkluderings bevegelse!

1271 **Begrunnelse:** Arbeiderbevegelsen og likestillingskampen i Norge har alltid hengt tett
1272 sammen. Gjennom historien har Arbeiderpartiet gjennomført store likestillings reformer som
1273 har vært viktig i vår tid. Likevel er det viktig å ikke hvile i likestillingspolitikken, men fortsette å
1274 utvikle denne.

1275 **Bryte ned barrierer for kvinners deltakelse i samfunnet**

1276 Norge regnes som et av verdens mest likestilte land, men fremdeles er det store forskjeller
1277 mellom kjønnene når det gjelder arbeid, lønn, pensjon og helsepolitikk.

1278 Arbeiderpartiets mål er et feministisk arbeidsliv hvor alle kjønn har like muligheter. I dag ser
1279 vi at kvinner opplever noen særskilte utfordringer og barrierer i arbeidslivet. Mange forteller
1280 om at arbeidsgiver ikke tilrettelegger for deres livssituasjon, vi er fortsatt ikke i mål med
1281 likelønn og det norske arbeidslivet er et av Europas mest kjønnsdelte. Det er gjennom en
1282 aktiv feministisk politikk vi når de likestillingsmålene vi setter oss.

1283 Kontantstøtten er en usolidarisk ordning som ekskluderer mange kvinner fra arbeidslivet.
1284 Særlig rammer det minoritetskvinner. Kontantstøtten bidrar også til å svekke integreringen
1285 gjennom at barn mister mulighet til sosialisering i barnehagen og at foreldrene mister en
1286 viktig fellesskapsarena i arbeidslivet. Arbeiderpartiet stiller seg kritisk til slike ordninger, og
1287 ønsker heller at fellesskapets penger skal brukes på integrering, billigere barnehagen og
1288 deltakelse på arbeidsplassen.

1289 Kvinnehelse er noe som har vært aktivt underprioritert gjennom flere år. Dette er med på å
1290 svekke likeverdigheten i helsevesenet, og skape stigma knyttet til kvinners helse.

1291 Arbeiderpartiet ønsker å skape åpenhet rundt kvinnehelse, det gjøres gjennom en styrking
1292 av tilbudet og mer kunnskap i helsevesenet.

1293 **Forslag til vedtak:** Arbeiderpartiet vil:

- 1294
- 1295 • At arbeidsgivere forpliktes å tilby tilpasset arbeidstøy for alle kjønn, samt gravide, i de
 - 1296 arbeidssituasjoner der det kreves.
 - 1297 • At staten oppretter en incentiv- og støtteordning for bedrifter med likelønnspress.
 - 1298 • Fjerne kontantstøtten.
 - 1299 • At rådgivere på ungdomsskoler og videregående oppfordrer der det er mulig til å
 - 1300 velge utdanningsvalg som bryter med normene i samfunnet
 - 1301 • Øke lønnen i kvinnedominerende yrker i offentlig sektor.
 - 1302 • Gjøre sanitetsprodukter, prevensjonsmidler og nødprevensjon gratis
 - 1303 • Bevilge mer penger til forskning på kvinnehelse, særlig til å forske kjønn spesifikt på
 - 1304 ulike symptomer og behandlinger
 - 1305 • Når man skal gjennomføre befolkningsundersøkelser og statistikker over
 - 1306 helseutfordringer i befolkningene må disse fange opp kjønnsforskjeller
 - 1307 • Opprette egne fagområder for kvinners helse ved de medisinske fakultetene

1308 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1309

1310 Forslagsstiller: AUF i Rogaland

1311 51. Antirasisme

1312 **Begrunnelse:** Sentralt i sosialdemokratiets politikk, står forståelsen av at alle mennesker er
1313 like mye verdt. Alle mennesker er født med det samme ukrenkelige menneskeverdet, og skal
1314 ha rett på de samme mulighetene til å bli den beste utgaven av seg selv, skape seg et godt
1315 liv og leve i frihet. Dessverre vet vi at altfor mange mennesker opplever direkte eller indirekte
1316 ufrihet som følge av rasisme, diskriminering og hat.

1317 For Arbeiderpartiet er det sentralt at folk får et trygt møte med velferdsstaten og offentlige
1318 institusjoner, derfor må det settes inn flere tiltak når det kommer til motvirking av strukturell
1319 rasisme.

1320

1321 **Forslag til vedtak:** Arbeiderpartiet vil:

- 1322 • Forske mer på rasisme og hvordan det rammer folk i Norge
- 1323 • At regjeringens handlingsplan skal være konkret og følges opp med tilstrekkelig
1324 finansiering
- 1325 • Sørge for at ansatte i oppvekstsektoren og andre velferdsyrker får tilstrekkelig med
1326 kunnskap til å avdekke, håndtere og forebygge rasisme
- 1327 • Undersøke hvorvidt våre offentlige institusjoner driver med etniske profilering
- 1328 • Gå inn for prøveprosjekt med kvitteringsordning i flere byer
- 1329 • Styrke organisasjonene på antidiskrimineringsfeltet
- 1330 • Opprette et eget ressurscenter for mennesker som har vært utsatt for rasisme
- 1331 • Innføre flere prøveprosjekter med anonyme jobbsøknader

1332

1333 **Styretsinnstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1334

1335

1336

1337

1338

1339

1340

1341

1342

1343

1344

1345

1346

1347

1348

1349

1350

1351

1352

1353

1354

1355

1356

1357

1358

1359

1360

1361

1362

1363

1364 Forslagsstiller: AUF i Rogaland

1365 52. Skeiv/trans

1366 **Begrunnelse:** I dag lever alt for mange mennesker i ufrihet og blir begrenset av kulturer og
1367 strukturer. Skeive personer blir oftere utsatt for vold og diskriminering, og i noen land er
1368 deres legning kriminalisert. Transpersoner er en av de gruppene i samfunnet som opplever
1369 mest urettferdighet på kroppen.

1370
1371 Det er forsket svært lite på skeives levekår i Norge, men vi vet at på noen områder er det
1372 drastisk dårligere enn i majoritetsbefolkningen. Derfor er det viktig at det offentlige aktivt
1373 tilrettelegger for holdningsskapende arbeid rettet mot skeive. Dette arbeidet må være på
1374 tvers av alle sektorer, konkret og finansiert.

1375
1376 I Norge i dag er det mangel på kunnskap og tilbud om og for transpersoner. For AUF er det
1377 viktig at alle skal være trygge og få de medisinske tilbudene de trenger.
1378 Spesielt i distriktene er det lite tilgang til ressurser, det må endres, og alle må ha et tilbud ved
1379 sitt helseforetak.

1380
1381 Det finnes lite forskning på kjønnsinkongruens og overlapp til andre psykiske lidelser, som gir
1382 både pasienter og helsepersonell mindre sikkerhet i diagnosene de setter. Det er i dag ikke
1383 nok kunnskap om årsakene til kjønnsinkongruens, og AUF ønsker at det satses på mer
1384 forskning på feltet.

1385

1386 **Forslag til vedtak:** Arbeiderpartiet vil:

- 1387 • At alle norske kommuner innfører egne handlingsplaner med konkrete tiltak for å
- 1388 bedre skeives levekår
- 1389 • At ansatte i offentlige institusjoner for tilbud om et opplæringstilbud tilnærmet rosa
- 1390 kompetanse
- 1391 • At det jevnlig gjennomføres levekårsundersøkelser for skeive, særlig transpersoner
- 1392 • Ha en seksualitetsundervisning som vektlegger grensesetting, kjønns- og
- 1393 legningsmangfold og følelser fra tidlig på barneskolen
- 1394 • Opprette flere helsestasjoner som jobber spesifikt med mennesker som jobber med
- 1395 folk som bryter med kjønns- og legningsnormer i regionene
- 1396 • At det skal være minst et sykehus med behandling for folk med kjønnsinkongruens i
- 1397 alle regions helseforetak
- 1398 • At hormonbehandling av mennesker med kjønnsinkongruens bør være et tilbud i alle
- 1399 helseregioner eller helseforetak.
- 1400 • At rikshospitalet sitt 'monopol' på behandling av pasienter med kjønnsinkongruens
- 1401 skal fjernes.
- 1402 • Bevilge penger til forskning på overlapp mellom kjønnsinkongruens og andre
- 1403 psykiske lidelser, for å unngå feilbehandling.
- 1404 • Starte forskningsprosjekter på behandling av ikke-binære, for å sikre et likeverdig
- 1405 tilbud til alle som sliter med kjønnsinkongruens.

1406

1407 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1408

1409

1410

1411

1412

1413

1414

1415 Forslagsstiller: AUF i Rogaland

1416 53. CRPD inn i norsk lov

1417 **Begrunnelse:** Arbeiderpartiet ser med stor bekymring på at mennesker med
1418 funksjonsnedsettelse har utfordringer med å gjennomføre utdanning, noen faller utafor
1419 arbeidslivet, og noen møter hindringer for deltakelse i kultur- og idrettsliv. Det er også svært
1420 mange mennesker som opplever diskriminering i hverdagen, og manglende
1421 fremkommelighet i hverdagen. Derfor må arbeidet med universell utfordring prioriteres høyt.

1422
1423 Mennesker med funksjonsnedsettelse er underrepresentert i alle våre demokratiske organ.
1424 Samtidig er de blant dem som påvirkes mest av hvordan samfunnet vårt utformes.

1425
1426 I 2013 forpliktet Norge seg til CRPD-konvensjonen. Nå mener Arbeiderpartiet at det er på
1427 tide at den innlemmes i norsk lov, herunder menneskerettighetslovgivningen. Det er et
1428 nødvendig steg for å sikre universell deltakelse og like muligheter for alle.

1429
1430 **Forslag til vedtak:** Arbeiderpartiet vil:

- 1431 • Inkorporere CRPD i norsk lov, herunder menneskerettighetslovgivningen

1432
1433 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1434

1435 Pensjon og trygd

1436 Forslagsstiller: AUF i Rogaland

1437 54. NAV som kronjuvelen i den norske velferdsstaten

1438 **Begrunnelse:** Hovedprinsipper for trygdesystemet

- 1439 1. Flest mulig skal være i arbeid, men det skal skje gjennom støtte, og ikke kutt fra
1440 velferdsstaten.
- 1441 2. Kutt i trygd skal aldri brukes som et virkemiddel for å få folk ut i jobb.
- 1442 3. Ingen skal leve i fattigdom av å gå på trygd.
- 1443 4. 4. De ansatte i NAV må få tillit til å utøve faget sitt, og brukerne må møtes med tillit i
1444 Velferdsstaten skal gi trygdeytelser folk kan leve av.

1445 **Forslag til vedtak:**

1446 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1447

1448 Forslagsstiller: AUF i Rogaland

1449 55. Verdighet for alle

1450 **Begrunnelse:** Trygdesystemet gir mennesker frihet, fordi det gir trygghet. I vår bevegelse
1451 ser vi ikke på trygd som en utgift, eller noe som bare gagner de enkeltpersonene som får
1452 penger, men en investering i alle, som med fellesskapet i ryggen kan satse på å ta utdanning
1453 eller på en ny bedrift. Trygdesystemet gir også barna til syke eller arbeidsledige frihet til å
1454 definere sine egne liv, uten å måtte bruke all tiden eller alle pengene sine på å ta seg av
1455 foreldrene, fordi fellesskapet stiller opp isteden. Trygdesystemet skaper frihet, trygghet og
1456 likere muligheter for alle, og et sterkt trygdesystem er derfor bærebjelken i vår velferdsstat.

1457 **Forslag til vedtak:** Arbeiderpartiet mener:

- 1458 • At det skal lønne seg å jobbe, men trygdesatsene må være på et nivå som gir et trygt
1459 og verdig liv
- 1460 • Ingen skal leve i fattigdom av å gå på trygd.
- 1461 • Gjennomføre en storstilt tillitsreform i NAV.
- 1462 • At økningen i trygden skal minst følge inflasjon og faktiske levekostnader i samfunnet.
- 1463 • At inntekter fra jobb i samarbeid med NAV ikke skal avkortes.
- 1464 • At alle som bruker NAV skal ha lovfestet rett til å ha kontakt med en fysisk
1465 saksbehandler
- 1466 • Heve de laveste satsene

1467

1468 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1469

1470

1471 Forslagsstiller: Eigersund AP

1472 56. Pensjon

1473 **Begrunnelse:** Alderspensjon fra folketrygden er, og skal være, det bærende elementet i det
1474 norske pensjonssystemet, men gode og kollektive ordninger som AFP og tjenstepensjoner
1475 er viktige tillegg. Et bredt organisert pensjonssystem må sikre muligheten for jobbskifter uten
1476 tap av pensjon, kostnadseffektiv forvaltning og premier og ytelser som er like uavhengig av
1477 kjønn. Tjenstepensjonsordningene må forbedres ved å heve minstesatsen.

1478 **Forslag til vedtak:** Eigersund arbeiderparti vil: Arbeide for at samlet pensjon ved 67 års
1479 alder skal gi en inntektsdekning på minst to tredjedeler av lønn. Det må også gis reell
1480 mulighet for å kunne gå av tidligere for de som ikke kan stå i jobb til arbeidslivets slutt.

1481 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1482

1483

1484

1485

1486

1487

1488

1489

1490

1491

1492

1493

1494

1495

1496

1497

1498

1499

1500

1501

1502

1503

1504

1505 **Skatter, avgifter og økonomi**

1506 Forslagsstiller: Stavanger AP

1507 57. Boligsparing ungdom

1508 **Begrunnelse:** Boligprisene øker stadig, og det er vi unge som blir nødt til å ta regningen. Der
1509 tidligere generasjoner lettere kunne kjøpe egen bolig, er det for mange av oss unge nesten
1510 umulig. Med dagens boligpriser, og krav til egenandel, har svært mange unge problemer
1511 med å få til dette. Heldigvis finnes det ordninger som boligsparing ungdom (BSU). Et tiltak
1512 med mål om å hjelpe unge inn på boligmarkedet. I form av gunstige renter, og skattefradrag
1513 får unge en mulighet til å spare penger, som de kan benytte til kjøp av egen bolig.

1514
1515 Stavanger Arbeiderparti anerkjenner derimot at det er utfordringer med BSU-ordningen som
1516 den var – og foreslått til å være. Ordningen favoriserer de som har mulighet til å spare opp,
1517 og gir ulemper til dem som ikke har den muligheten. Derfor mener Stavanger Arbeiderparti
1518 også at man bør undersøke mulighetene for å gjøre ordningen mer rettferdig. Istedenfor å
1519 avskaffe ordningen vil man heller gjøre endringer.

1520 **Forslag til vedtak:** Rogaland Arbeiderparti vil:

- 1521 • At man skal få 20% skattefradrag på sparepengene satt inn på BSU-konto
- 1522 • Undersøke muligheter for en mer rettferdig BSU-ordning
- 1523 • Indeksregulere årlig sparebeløp på BSU-konto

1524 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1525

1526 Forslagsstiller: Stavanger AP

1527 58. Arveavgift

1528 **Begrunnelse:** Norge er ett av få land i verden som ikke har arveavgift. De rike blir stadig
1529 rikere, og forskjellene øker. Noe av det som fører til størst forskjeller er hvorvidt du arver eller
1530 ikke. Ordningen må legges om fra tidligere ved å innføre større fribeløp osv. slik at det ikke
1531 blir arveavgift av betydning på vanlige boliger og hytter.

1532 **Forslag til vedtak:** Rogaland Arbeiderparti ber regjeringen om å vurdere å gjeninnføre
1533 arveavgift, samtidig med å legge om ordningen fra tidligere ved å innføre større fribeløp osv.
1534 slik at det ikke blir arveavgift av betydning på vanlige boliger og hytter.

1535 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1536

1537

1538

1539

1540

1541

1542

1543 Forslagsstiller: Stavanger AP

1544 59. Gjeld

1545 **Begrunnelse:** Mange kommer i økonomiske problemer pga. rus, psykiatri, manglende arbeid
1546 osv.

1547 Dagens ordning innebærer at gjeld som er opparbeidet ALDRI foreldes dersom kreditor hele
1548 tiden går til Namsmannen og ber om utleggsforretning. Utleggsforretningen gis normal
1549 innenfor en ramme på 10 år, men eneste konsekvensen er at kreditor må be om ny
1550 utleggsforretning som da gjelder videre for 10 nye år. På denne måten holdes der liv i
1551 gammel gjeld i ubegrenset tid.

1552 Noen sammenlignende forhold:

1553 Hvis en person får en bot så har denne en absolutt foreldelse på 10 år. Forslaget innebærer
1554 derfor å likestille gammel privat gjeld med blant annet bøter.

1555 Skattekrav bortfaller med en foreldelse på 10 år.

1556 **Forslag til vedtak:** Det innføres i Foreldelsesloven en rettslig grense på inndrivning av
1557 gammel gjeld. Forslag er at denne foreldelsen settes til 10 år.

1558 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1559

1560

1561

1562

1563

1564

1565

1566

1567

1568

1569

1570

1571

1572

1573

1574

1575

1576

1577

1578

1579 **Forslagsstiller:** Strand AP

1580 60. Bompenger

1581 **Begrunnelse:** I ferdigstilte bompengefinansierte vegprosjekt er det Ferde som finansierer
1582 bompengeprosjekt og som driv bompengeinnkrevjinga som er vurdert som naudsynt for å nå
1583 finansieringsmålet om nedbetaling innan 20 år. Når inntektene vart lågare enn budsjettert, er
1584 responsen å auke takstane. Strand Arbeiderparti er spørjande til premissa for såkalte
1585 økonomivurderingar som ligger til grunn for takstane i Ryfast.

1586 Utan autopass-avtale kostar ein biltur tur -retur no kr. 358,- og med avtale slepp ein unna
1587 med kr. 286,-. Køyrrer ein el-bil med avtale, er kostnaden kr. 143,- tur retur (NB! snarleg
1588 takstauke for el-bilar). Om lag ein tredjedel av passeringane i Ryfast er el-bilar, eit volum
1589 trekt fram som ein sentral årsak til inntektssvikten i Ryfast. Auka el-bil andel, gjennom
1590 subsidier og rabattar har gjennom mange år vore ein ønska og prioritert politikk frå
1591 myndigheitene.

1592 Det bur om lag 25 000 menneske i Ryfylke, som utan sidestykke betaler den høgaste
1593 inngangsbilletten i landet for å kome seg til sitt regionssenter og arbeidsmarknad.
1594 Kostnadene som er skissert, er med solid margin forbi smertegrensa for «vanlege folk» i
1595 Ryfylke, og Strand Arbeiderparti fryktar at med eit prissetjingsregime som ikkje tek inn over
1596 seg økonomisk barnelære som pris-elastisitet, er me no på veg til å skru Ryfast-takstane og
1597 økonomien inn i en særskilt vond sirkel. Auka prisar gjev lågare trafikk og omvendt.
1598 (Priselastisitet: forholdet mellom prisen som er fastsett for ei vare og etterspørselen etter
1599 vara hjå kundane).

1600 Som ved sist Årsmøte i Rogaland Arbeiderparti, minner me om at Ryfast er eit
1601 ferjeavløysingsprosjekt og me meiner framleis at slike forhold er relevant å ta i betraktning i
1602 lys av partiet sin politikk om å takstreduksjon for ferjesamband.

1603 **Forslag til vedtak:** Årsmøtet i Rogaland Arbeiderparti støttar tilleggssforslaget frå Rogaland
1604 Fylkesting om å arbeide inn mot sentrale myndigheiter for at framtidig auke i Ryfast-takstane
1605 kan leggjast på lågast mogleg nivå, eksempelvis gjennom statlege økonomiske bidrag,
1606 forlenga nedbetalingstid, senking av tak for passeringar pr. månad og betra system for
1607 inndriving av betaling frå utanlandske køyretøy.

1608 Det må og arbeidast inn mot sentrale myndigheiter med sikte på å etablere eit regelverk som
1609 inkluderer rom for å vurdere priselastisitet i dei økonomiske vurderingane som vert lagt til
1610 grunn når takstar i bompengeprosjekt skal fastsetjast.

1611 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1612

1613

1614

1615

1616

1617

1618 Skole og barnehage

1619 Forslagsstiller: Stavanger AP

1620 61. Gratis kjernetid

1621 **Begrunnelse:** Tidlig innsats og barnehager hvor dyktige ansatte gis tillit, rom og tid til å gi
1622 barn god omsorg, og trygghet med lek og læring i trygge omgivelser, er viktig for barna. I
1623 Stavanger så ser vi at mange innvandrerbarn ikke går i barnehage. Disse og andre barn vil
1624 trenge språk, sosialt samvær med andre er særdeles viktig før skolestart. Å begynne
1625 skoletiden med dårlig språk og lite sosialt vil lett kunne føre til utenforskap og dårlig
1626 læringsmuligheter.

1627 **Forslag til vedtak:** Det foreslås å innføre en ordning med gratis kjernetid (50%) siste året i
1628 barnehagen før skolestart.

1629 På sikt bør dette være et statlig tiltak.

1630 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1631

1632 Forslagsstiller: Stavanger AP

1633 62. Barnehage

1634 **Begrunnelse:** I 2009 fikk alle barn som hadde fylt ett år innen august en lovfestet rett på
1635 barnehageplass. Senere i 2016 og 2017 ble rettigheten utvidet slik at barn født i september,
1636 oktober og november også fikk rett på barnehageplass den måneden barnet fylte ett år. Den
1637 lovfestede retten til barnehageplass har sikret forutsigbarhet for mange foreldre og deres
1638 jobbsituasjon, samtidig som at retten har sikret barna et tidlig pedagogisk tilbud.
1639 I dag er det kun barna som er født i desember som ikke har rett til å starte i barnehagen det
1640 samme året som resten av deres årskull når de fyller ett år. Til tross for at desemberbarn
1641 begynner ett år etter de andre barna i barnehagen fra samme årskull, begynner
1642 desemberbarna samtidig i første klasse på lik linje med de andre barna. Fordi skolestart
1643 følger årskullet, er det imidlertid en vesentlig skjevfordeling i hvor lenge barna har krav på å
1644 gå i barnehage før skolestart

1645 **Forslag til vedtak:** Rogaland Arbeiderparti vil at:

1646 • Den lovfestede retten til barnehageplass i barnehageloven § 16 (2) for barn født i
1647 september, oktober og november den måneden barnet fyller ett år, skal utvides til å omfatte
1648 barn født i desember.

1649 • Regjeringen legger frem en plan for gradvis videreutvikle retten til barnehageplass som skal
1650 gjelde fra den måneden barnet fyller ett år.

1651 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1652

1653

1654

1655

1656

1657

1658 Forslagsstiller: Stavanger AP

1659 63. Lærere til skoler og barnehager

1660 **Begrunnelse:** Flere studenter må ønske å bli lærere i skoler og barnehager

1661 I fjor var det 10 630 søkere som har en skole- og barnehagerettet lærerutdanning som sitt
1662 førstevalg. Det er en samlet nedgang på 10,4 prosent. Dette skjer samtidig med at vi har
1663 betydelig lærermangel allerede. Samlet krever situasjonen at vi må ta skikkelig grep slik vi får
1664 flere kvalifiserte og motiverte lærere i norske klasserom. Det er svært bekymringsfullt at ikke
1665 flere studenter ser verdien av å søke seg til et av våre viktigste yrker.

1666 Som kunnskapsarbeidere motiveres lærere åpenbart av muligheten for faglig utvikling,
1667 personlig vekst og autonomi i yrkesutøvelsen. I tillegg er faktorer som lønn og gode
1668 arbeidsbetingelser selvsagt også av høy betydning. I de siste årene har også lærernes
1669 rettssikkerhet blitt satt på prøve. Elevenes rett til et godt og trygt skolemiljø (§9A i
1670 opplæringsloven) er en stor trygghet for elever og foresatte. Det samme fortjener ansatte i
1671 skoler og barnehager.

1672
1673 Det er veldig bra at regjeringen i 2022 la frem en revidert versjon av strategien Kompetanse
1674 for fremtidens barnehage. 630 nye videreutdanningsplasser for barnehageansatte er et godt
1675 skritt i riktig retning. Nå må vi øke andelen pedagoger som jobber i barnehagene, slik det blir
1676 et enda bedre fagmiljø og ansatte kan dra nytte av lokal kompetanseheving, bli faglig
1677 stimulert og utvikle seg videre.

1678
1679 Universitetet i Stavanger har gått foran og oppretter nå Norges første SFO-utdanning. Barn
1680 som går i SFO har mange ulike behov og det er helt nødvendig at de har voksne rundt seg
1681 som er faglig kompetente. Vi må tilby mer kurs og lokal kompetanseheving for alle ansatte,
1682 fra lærlinger til ansatte med høyere utdanning.

1683 **Forslag til vedtak:** Vi må vise at vi mener alvor i skole- og barnehagepolitikken. Derfor må
1684 vi:

- 1685 • Sette inn målrettede tiltak for å rekruttere, beholde og utvikle lærere i barnehager og
- 1686 skoler.
- 1687 • Sikre bedre rettsvern for ansatte i skoler og barnehager.
- 1688 • Øke kompetansen i barnehagene og ha som mål at 60 prosent av de ansatte skal være
- 1689 barnehagelærere.
- 1690 • Utvikle og ikke avvike de karriereveiene ansatte i skoler og barnehager har.
- 1691 • Sikre at ansatte i SFO får relevant etter- og videreutdanning.

1692 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1700 Forslagsstiller: AUF i Rogaland

1701 64. Fraværsgrensa

1702 **Begrunnelse:** Høyresidas urettferdige fraværsgrense har gjort at elever som tidligere hadde
1703 høyt fravær, nå har økt fravær. Fraværsgrensa har ført til at flere elever står i fare for å
1704 droppe ut av videregående opplæring. Fastlegekontorene i landet har de siste årene fått køer
1705 av elever, som risikerer å stryke i et fag om de ikke får en legeattest. Dette virker mot sin
1706 hensikt. AUF mener vi må ha tillit til at læreren kan finne hensiktsmessige løsninger selv.
1707 Fraværsgrensa starter i feil ende og vi vil heller sette i gang tidlige tiltak som forhindrer
1708 fravær. AUF mener at det eksisterende lovverket for fravær må bli erstattet med et
1709 skolereglement hvor antall godkjente læringssituasjon og helhetsvurdering fra lærer skal
1710 ligge til grunn, og at dagens rigide fraværsgrense fjernes.

1711 **Forslag til vedtak:** Arbeiderpartiet vil:

- 1712 • Fjerne den nasjonale fraværsgrensa
- 1713 • Innføre et skolereglement hvor tilstrekkelig antall godkjente vurderingssituasjoner og
- 1714 • en helhetsvurdering fra lærer skal ligge til grunn
- 1715 • Gjennomføre forskningsprosjekter om fravær i skolen for å innhente mer kunnskap
- 1716 • om hva som faktisk fungerer mot fravær
- 1717 • Ha en nasjonal gjennomgang av lærerløse timer, slik at retningslinjene blir like over
- 1718 • hele landet
- 1719 • At elever skal kunne stryke timesfravær, og ikke bare dager
- 1720 • Innføre politisk fravær i ungdomsskolen

1721 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1722

1723 Forslagsstiller: AUF i Rogaland

1724 65. Eksamen

1725 **Begrunnelse:** Arbeiderpartiet vil ha en kunnskapsskole for barn og unge over hele landet.
1726 Målet med skolen må være at alle norske elever får sluttvurdering og like gode muligheter til
1727 å lykkes. Høyregjeringen tok ikke unge på alvor. De førte en tøff skole hvor testing,
1728 pugging og en rigid fraværsgrense var i fokus. Arbeiderpartiet vil ikke videreføre høyrasidas
1729 skole der man bryr seg mest om mest mulig seksere på kortet. Derfor skal vi vri om den
1730 norske skolen til å handle trivsel og mestring. Det er på tide å gjennomgå vurderingsformene
1731 i skolen på nytt, slik at dagens skole er tilpasset dagens elever på best mulig måte.
1732 Eksamensordningen skaper i dag store forskjeller og viderefører høyresida sin skole med
1733 stress og testing. Derfor vil Arbeiderpartiet fjerne dagens eksamensordning og erstatte den
1734 med alternative vurderingsformer.

1735 **Forslag til vedtak:** Arbeiderpartiet vil:

- 1736 • Avskaffe dagens eksamensordning og erstatte med alternative vurderingsformer.
- 1737 • Utrede en alternativ vurderingsmodell der poengberegning av standpunkt- og
- 1738 eksamenskarakter vektas etter fagenes timetall, i henhold til Stoltenbergutvalgets
- 1739 forslag.
- 1740 • Innen eksamen blir fjernet skal alle kommuner og fylker ha prøveprosjekt mot
- 1741 eksamen i skolen.

1742

1743 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1744

1745 Forslagsstiller: AUF i Rogaland

1746 66. Lekser

1747 **Begrunnelse:** Arbeiderpartiet vil ha en skole som motvirker forskjeller og gir alle like gode
1748 muligheter til å lykkes. Lekser reproducerer sosiale forskjeller i skolen. Lekser favoriserer
1749 elever med ressurssterke foreldre, som kan få hjelp til skolearbeidet hjemme. For å gi alle
1750 elever like muligheter må elevers skolearbeid utføres i ordinær skoletid. Da vil man få
1751 mulighet til å jobbe selvstendig med oppgaveløsning og utvikle gode studieteknikker samtidig
1752 som alle elever vil få mulighet til hjelp av kvalifisert personell.

1753 **Forslag til vedtak:** Arbeiderpartiet vil:

1754 • Avskaffe lekser i grunnskolen.

1755 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1756

1757 Forslagsstiller: Sandnes AP

1758 67. Skoleskyss fra SFO

1759 **Begrunnelse:** Elever som har lang og/eller farlig skolevei har i dag rett til skoleskyss til og
1760 fra skolen. Retten er knyttet til skolens start og slutt tidspunkt, slik at man ikke har rett til
1761 skoleskyss dersom man benytter SFO og/eller leksehjelp tilbud [1]. Det satses nå på SFO,
1762 både gjennom at regjeringen sammen med SV har innført 12 timer gratis SFO både i 1. og 2.
1763 klasse og ved å innføre en rammeplan for SFO. Det er ikke alle som får være med på
1764 satsningen på SFO. De som av ulike grunner har skoleskyss kan ikke samtidig benytte seg
1765 av SFO på grunn av dagens regelverk. Regelverket er nok laget for å unngå at man må kjøre
1766 mange buss/taxiturer på de samme strekningene og dermed spare penger. Men det er en
1767 urettferdig regel som utestenger grupper fra SFO - tilbudet. Vi mener at man ikke skal
1768 tvinges til å velge mellom skoleskyss og SFO/leksehjelp. Det er et viktig prinsipp i Norge at
1769 tilbudene skal være like uavhengig av hvor man bor. Å utelukke de som bor der det er
1770 trafikkfarlig vei eller lang vei fra SFO er ikke rettferdig.

1771 **Forslag til vedtak:** Det innføres rett til skoleskyss også når SFO og leksehjelp tilbud
1772 benyttes. [1] <https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/skole-og-opplaring/skyss/sfo/>

1773 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1774

1775

1776

1777

1778

1779

1780

1781

1782 [Vei, transport og kollektiv](#)

1783 [Forslagsstiller: Suldal AP](#)

1784 68. Rødsliane

1785 **Begrunnelse:** Rødsliane er ein av dei mest ras-utsette vegane i Norge, og kvar veke
1786 rapporterer skulebussen, pendlarar, hytteturistar og yrkessjåførar om store og små steinras
1787 langs vegen. Kvar haust går det større ras, og det er berre tilfeldigheiter som har gjort at liv
1788 endå ikkje har gått tapt. I 2021 inngjekk AP, SP og SV ein budsjettavtale kor det vart satt av
1789 midlar til oppstart av arbeidet, og demonstrerte slik ein tverrpolitisk vilje til å få på plass ein
1790 tunell. I løpet av 2023 vil prosjektering og reguleringsarbeid vera ferdig, og midlane må no på
1791 plass i statsbudsjettet for å realisera tunellen.

1792 **Forslag til vedtak:** Tunell i Rødsliane på Rv. 13 inn på statsbudsjettet for 2024!

1793 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1794

1795 [Forslagsstiller: Stavanger AP](#)

1796 69. El-bil

1797 **Begrunnelse:** Det er svært gunstig å kjøpe og bruke el-bil i Norge. Dette har vært svært
1798 effektivt og Norge har den største andelen el-biler i verden. Dette har vært og er en viktig del
1799 av det grønne skiftet.

1800 Det er imidlertid slik at produksjonen av el-biler har et tydelig miljøavtrykk og mer jo større
1801 bilene er.

1802 Selv med den nye grensen for moms-fritak er det beregnet at el-biler i Norge i 2023 vil bli
1803 subsidiert med ca 39,4 milliarder nkr!

1804 El-biler sliter imidlertid på veiene og er på samme måte som andre biler tar de plass i
1805 trafikken og er årsak til trafikkproblemer, -kork, parkeringsproblemer osv. Videre er det en
1806 alternativ bruk av den elektrisiteten som går til el-bilene. Det bør derfor betales avgifter for
1807 bruk av el-biler på samme måte som for biler på fossilt brennstoff.

1808 Ved å beholde momsfritaket ved innkjøp så vil det fortsatt være betydelig stimulus for å kjøpe
1809 el-bil og jeg oppfatter også at befolkningen er opptatt av det grønne skiftet og mener det er
1810 lite sannsynlig at salget av el-biler vil gå særlig ned pga en slik omstilling.

1811 **Forslag til vedtak:** Innføre avgifter på bruk av el-biler på samme måte som for fossil-biler.
1812 Beholde momsfritak ved innkjøp av el-bil inntil 500.000

1813 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1814

1815

1816

1817

1818

1819

1820

1821

1822 [Forslagsstiller: Sokndal AP](#)

1823 70. Fylkesvei 44

1824 **Begrunnelse:** Oppgradering og utbedring av Fylkesvei 44 Sokndal-Egersund- Sokndal.

1825

1826 Sokndal Arbeiderparti vil, sammen med Rogaland Fylkeskommune og Eigersund Kommune
1827 at det startes opp planlegging av utbedring FV 44 med den hensikt og formål at FV 44 blir
1828 betydelig oppgradert fra dagens standard til en nyere og fremtidsrettet vei for en trygg,
1829 sikker, god og effektiv kommunikasjon mellom Sokndal og Eigersund. Målet med
1830 utbedringen av veien må være å få korte ned reisetiden og få gul midtlinje på hele
1831 strekningen. Veien brukes i dag til pendling til og fra jobb og skole i Egersund.

1832 **Forslag til vedtak:** Oppgradering og utbedring av Fylkesvei 44 Sokndal-Egersund- Sokndal.

1833

1834 Sokndal Arbeiderparti vil, sammen med Rogaland Fylkeskommune og Eigersund Kommune
1835 at det startes opp planlegging av utbedring FV 44 med den hensikt og formål at FV 44 blir
1836 betydelig oppgradert fra dagens standard til en nyere og fremtidsrettet vei for en trygg,
1837 sikker, god og effektiv kommunikasjon mellom Sokndal og Eigersund. Målet med
1838 utbedringen av veien må være å få korte ned reisetiden og få gul midtlinje på hele
1839 strekningen. Veien brukes i dag til pendling til og fra jobb og skole i Egersund.

1840 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1841

1842 [Forslagsstiller: Sandnes AP](#)

1843 71. Grønn infrastruktur

1844 **Begrunnelse:** Lading av storbil er krevende for mange små aktører. Hos store aktører
1845 investeres det i disse dager i 100-millionersklassen for å bygge opp ladeinfrastruktur på
1846 terminaler og andre lukkede steder. Dette er det bare de store aktørene som pt har råd til.

1847 **Forslag til vedtak:** SAP vil jobbe for at det skal etableres et åpent ladeområde for
1848 nyttekjøretøy: både storbil og varebil - sentralt plassert ift viktig infrastruktur i Sandnes
1849 Kommune.

1850 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1851

1852

1853

1854

1855

1856

1857

1858

1859 [Forslagsstiller: Gjesdal AP](#)

1860 72. Rask utbygging av E39 – Hove – Ålgård

1861 **Begrunnelse:** Firefelts sammenhengende motorvei mellom Stavanger og Kristiansand er
1862 svært viktig for Rogaland, Agder og dermed for hele landet. Fra Kristiansand til
1863 Ålgård/Bollestad er det Nye Veier som har ansvaret, der strekingen Kristiansand vest –
1864 Mandal øst , ble åpnet i november 22.

1865 Statens vegvesen har ansvaret for Hove-Ålgård som er en del av Nasjonal transportplan
1866 (NTP) og Bypakken. Første del av denne strekningen er lyst ut og kan settes i gang i løpet
1867 av 2024. Det må være et mål at neste del, Osli-Ålgård, er ferdig prosjektert og finansiert slik
1868 at hele strekningen kan fullføres uten opphold.

1869 Arbeiderpartiet skal sikre at prosjektering og finansiering ferdigstilles slik at hele strekningen
1870 kan fullføres uten unødvendig og fordyrende opphold.

1871

1872 **Forslag til vedtak:**

1873 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1874

1875

1876

1877

1878

1879

1880

1881

1882

1883

1884

1885

1886

1887

1888

1889

1890 Uttalelser

1891 Forslagsstiller: Internasjonalt utvalg

1892 73. Et stort handelsoverskudd forplikter.

1893 **Begrunnelse:** Samtidig med Russlands krig i Ukraina, har Norges energi-inntekter økt
1894 betraktelig. Dette på grunn av økte priser på olje, gass og strøm. I statsbudsjettet for 2023
1895 blir det lagt opp til et overskudd på over 1100 milliarder kroner.

1896 Norge er i en særstilling, når det kommer til økonomisk handlekraft internasjonalt. Stortingets
1897 vedtak om å bistå med 75 mrd. til formålet de neste fem år hilses velkommen. Vi må likevel
1898 være foreberedt på at dette ikke vil være nok for å dekke de økonomiske kostnadene denne
1899 krigen har medført for Ukraina.

1900 Norge må fortsette å gå foran og bruke sine økonomiske muskler. Vi må ta ledelsen i den
1901 internasjonale støtten til byggingen av et fritt, trygt og fremtidsrettet Ukraina, og mobilisere
1902 støtte fra andre demokratiske stater.

1903 **Forslag til vedtak:** Rogaland Arbeiderparti støtter regjeringens viktige initiativ for en
1904 forpliktende femårsplan med økonomisk støtte til Ukraina. Regjeringen må også forberede
1905 ytterligere økninger av den økonomisk støtten til Ukraina, så lenge krigen varer, og utvide
1906 den økonomiske støtte til gjenreisningen, når freden endelig kommer.

1907 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1908 Annet

1909 Forslagsstiller: Stavanger AP

1910 74. Offentlig gjeldsordning

1911 **Begrunnelse:** Flere svake grupper er i en situasjon hvor de er avhengige av å få til en
1912 offentlig gjeldsordning for å få orden på økonomien og dermed også livet.
1913 Det er pt altfor lang ventetid for å få til en gjeldsordning. Først må den det gjelder ha hatt en
1914 periode på 2 år hvor de ikke har tatt opp ny gjeld.
1915 Etter at de to årene er gått kan den det gjelder søke Namsmannen om gjeldsordning.
1916 Behandlingstiden hos Namsmannen er pt 18 måneder før de kaller inn til møte for å få den
1917 nødvendige dokumentasjonen, deretter går det også lang før ordningen blir etablert.

1918 **Forslag til vedtak:** Namsmannen må tilføres ressurser slik at saksbehandlingstiden i
1919 gjeldsordningssaker blir forsvarlig.

1920 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1921

1922

1923

1924

1925

1926

1927

- 1928 [Forslagsstiller: Sokndal AP](#)
- 1929 75. Turist
- 1930 **Begrunnelse:** Rogaland er eneste fylke uten noen typiske turiststeder og ingen
- 1931 turistkommuner. Dette til tross for veldig mange turister flere steder har statsforvalteren sagt
- 1932 at vi har ingen slike. Dette er feil og gjør en forskjell fra fylke til fylke og slik skal det ikke
- 1933 være.
- 1934 **Forslag til vedtak:** Rogaland er eneste fylke uten noen typiske turiststeder og ingen
- 1935 turistkommuner. Dette til tross for veldig mange turister flere steder har statsforvalteren sagt
- 1936 at vi har ingen slike. Dette er feil og gjør en forskjell fra fylke til fylke og slik skal det ikke
- 1937 være.
- 1938 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.
- 1939
- 1940 [Forslagsstiller: Time AP](#)
- 1941 76. ICAN Cities Appeal
- 1942 **Begrunnelse:** ICAN Cities Appeal er et opprop med støtte til FNs atomvåpenforbud.
- 1943 Oppropet har følgende tekst:
- 1944 «Byen/kommunen vår er dypt bekymret for den alvorlige trusselen som atomvåpen utgjør
- 1945 mot lokalsamfunn verden over. Vi mener at innbyggerne våre har rett til å leve i en verden fri
- 1946 for atomvåpen. Enhver bruk av atomvåpen, enten bevisst eller på grunn av feil eller uhell, vil
- 1947 ha katastrofale, omfattende og langvarige kon-sekvenser for mennesker, samfunn og miljø.
- 1948 Derfor støtter vi FN-traktaten som forbyr atomvåpen, og opp-fordrer den norske regjeringen
- 1949 til å bli del av avtalen.»
- 1950 **Forslag til vedtak:** Rogaland Arbeiderparti vil jobbe for at alle kommuner underskriver ICAN
- 1951 Cities Appeal
- 1952 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.
- 1953
- 1954 [Forslagsstiller: Eigersund AP](#)
- 1955 77. Sosialpolitikk
- 1956 **Begrunnelse:** Mye av årsaken til fattigdomsproblemet i dag, er at det kom inn et nytt
- 1957 menneskesyn i sosialpolitikken på 1990-tallet. Den såkalte arbeidslinja ble innført, noe som i
- 1958 praksis medførte at trygdeytelsene ble dårligere. Den nye arbeidslinja kommer fra
- 1959 nyliberalismen og politikken til Reagan og Thatcher. Så ble den tatt opp av EU-landene og
- 1960 Norge. Tanken var at flere ville stå i arbeid bare ytelsene ble lave nok. "Du kan hvis du vil,
- 1961 bare ytelsen blir lav nok". Ingen blir friskere å ha mindre inntekt. Tvert imot. Er man syk og
- 1962 får økonomiske bekymringer, legger det sten til byrde og man blir enda sykere. Norske
- 1963 samfunn og norsk arbeidsliv er tuftet på tillit. Et tillitsbasert samfunn har vært viktig for
- 1964 utviklingen vi har hatt i Norge. Arbeidslinja utfordrer dette og fjerner respekt for
- 1965 medmennesker, den enkeltes behov og muligheter.
- 1966 **Forslag til vedtak:** Arbeiderpartiet vil arbeide for å bekjempe fattigdom. Blant annet ved at
- 1967 sosialpolitikken tilbakeføres til slik den var før nyliberalismens inntog på 90 tallet. Det må
- 1968 utarbeides en ny sosialpolitikk med tydelige tiltak for å sikre at alle får leve frie og verdige liv.
- 1969 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.
- 1970

1971 **Organisatorisk/Vedtektsendringer**

1972 **Forslagsstiller:** Stavanger AP

1973 **78. Mangfold**

1974 **Begrunnelse:** Mangfold er viktig, både i organisasjonslivet og i samfunnet ellers. Ofte tenker
1975 vi på mangfold i forbindelse med nasjonalitet, men legning, funksjonsforskjeller og
1976 sosioøkonomisk status er like viktig.

1977
1978 Arbeiderpartiet bør speile det samfunnet vi lever i og som vi jobber for å påvirke og forbedre.
1979 Med en mer mangfoldig medlemsmasse vil vi kunne nå bredere, og engasjere nye
1980 velgergrupper. Samtidig får man variasjon i ferdigheter, egenskaper og erfaring, samt
1981 mennesker som ser utfordringer og løsninger fra et nytt perspektiv. Dette vil være en styrke
1982 både for partiet og for politikken vår.

1983
1984 For å jobbe for økt mangfold er det ikke nok å åpne for at flere er til stede, man må gjøre ting
1985 på en ny måte. Ofte kan det være enkelt å drive utadrettet kontakt med minoritetsgrupper i
1986 størst grad i valgår. Dette er ikke bærekraftig, og vil ikke fungere over tid. Vi må også
1987 oppsøke dem som ikke på eget initiativ kommer til oss, hvert år. En helhetlig tilnærming og
1988 strategi vil kunne gi oss bredere oppslutning og flere ressurser å spille på, samtidig som man
1989 bygger en variert og engasjert medlemsmasse for fremtiden.

1990 **Forslag til vedtak:** Rogaland Arbeiderparti skal i 2023 identifisere og iverksette konkrete
1991 tiltak for å bedre mangfoldet i organisasjonen og medlemsmassen. Partiet vil også igangsette
1992 arbeidet med en mangfoldstrategi. Det bør vurderes om det skal opprettes et eget
1993 mangfoldsutvalg som skal komme med konkrete innspill til hvordan mangfoldet kan
1994 forbedres i egen organisasjon.

1995 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

1996

1997

1998

1999

2000

2001

2002

2003

2004

2005

2006

2007

2008

2009

2010

2011 Forslagsstiller: Strand AP

2012 79. Interne prosesser

2013 **Begrunnelse:** I følge Stavanger Aftenblad's referat frå Årsmøtet i Stavanger AP den 5.2.23
2014 skal vår Stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg ha uttalt: «Vi har en dyp, alvorlig krise i
2015 partiet vårt». Mye taler dessverre for at han har rett, og årsaksfaktorer er mange og varierte.
2016 Når ein definerer seg som del av ei krise, handlar dei første kloke stega ein bør ta om å
2017 forstå korleis krisesituasjonen har vakse fram. Deretter bør ein bruke tid på å beskrive
2018 situasjonen ein ønskjer å være i, for så konkret finne ut og setje i verk tiltaka som tek ein dit. I
2019 kjølvatnet av regjeringa si handtering av ei sak om kommunegrenser i Ytre Ryfylke, – nok
2020 kjend for dei fleste av dykk, hadde Strand Arbeiderparti eit innlegg i Stavanger Aftenblad den
2021 26.6.22 kor me etterlyste ei storreingjering i partiet vårt. Leiar i Rogaland Arbeiderparti Frode
2022 Fjeldsbø har saman med andre aktørar sentralt i partiet vårt gjeve uttrykk for forståing for
2023 frustrasjonen som låg til grunn for dette avisinnlegget, og var samd i vår påstand om at vi
2024 som parti ikkje har særleg gode rutinar eller arbeidsmåtar for å handtere saker som går på
2025 tvers av kommunar og kor lokalpartia er usamde. Eit av stega i rett retning ut av krise vi er i,
2026 handlar etter Strand Arbeiderparti sitt syn om kvaliteten på prosessane våre, mellom lokallag
2027 involvert i saker som gjeld dei og sentralpartiet i posisjon til å ta avgjerd. Kanskje det er naivt
2028 i ein politisk organisasjon å løfte fram verdiar som involvering, open og fri meningsutveksling
2029 internt i partiet for å få fram nyansar i beslutningsgrunnlag i saker kor ein er usamde, - men
2030 me meiner at dette er riktige og viktige verdiar som bør gå framfor politisk retoriske
2031 debattknep og hersketeknikkar mellom partifeller i den offentlege debatten. Dette vert lett
2032 vert gjennomskoda av veljarane.

2033 **Forslag til vedtak:** Rogaland Arbeiderparti tar initiativ mot Arbeiderpartiets partisekretær
2034 med sikte på å formulere anbefalte prosess-steg for lokalpartia og fylkeslag, i politiske saker
2035 som går på tvers av kommunegrenser, og kor lokalpartia har ulike syn på beste løysing.

2036 **Styrets innstilling:** Oversendes redaksjonskomiteen.

2037

2038

2039

2040

2041

2042

2043

2044

2045

2046

2047

2048

2049

2050

2051 **Forslag etter frist**

2052

2053 **Forslagsstiller: Karmøy AP**

2054 80. Statsløse, ureturnerbare flyktninger

2055

2056 **Begrunnelse:** I høst vedtok fylkestingsflertallet i Vestland, Senterpartiet, Arbeiderpartiet, SV,
2057 Høyre, Venstre, KrF, MDG og Rødt, å gi papirløse flyktninger fylkeskommunale tjenester og
2058 tilbud, særlig innen helse, utdanning og kollektivreiser

2059 «– Vi vil utfordre den nasjonale politikken på området, for i dag har vi ikke en god politikk.
2060 Norge bryter menneskerettighetene ved å ikke tilby papirløse bedre hjelp», sier
2061 fylkesordfører Jon Askeland fra SP. Fylkestinget vedtok:

2062 • Utarbeide ein oversikt over papirlause migrantar i Vestland og utfordringane deira.

2063 • Ei arbeidsgruppe skal utarbeide ein plan for å styrkje fylkeskommunale tenester og tilbod til
2064 papirlause, denne skal leggjast fram for fylkestinget i mars.

2065 • Fylkesdirektøren kan rulle ut strakstiltak for å betre levekåra til papirlause.

2066

2067 «Dette er gjerne folk som ofte slit med både somatisk og psykisk sjukdom, stress og
2068 einsemd. Å leve utan lovleg opphald er svært vanskeleg, og den utrygge situasjonen skaper
2069 stress og held oppe helseproblem. Difor meiner vi det er svært viktig at vi som offentleg
2070 instans gjer det vi kan for å betre rettane til denne gruppa, seier han. Det er snakk om ei
2071 mindre gruppe, som ikkje skal vere i Norge for alltid.»

2072 Karmøy AP vedtar likelydende forslag og ber Rogaland AP fremme dette i fylkestinget.

2073 **Vedtak:**

2074

2075

2076 **Forslagsstiller: Karmøy AP**

2077 81. Lik rett til foreldrepenger mellom far og mor

2078

2079 **Begrunnelse:** I dag er det slik at far sin rett til foreldrepenger er knyttet til mors sin aktivitet,
2080 mens mor sin rett til foreldrepenger er uavhengig av far sin aktivitet. Karmøy AP hadde et
2081 årsmøtevedtak for noen år siden der årsmøtet var for en likestilling mellom far og mor, det er
2082 nå på tide å jobbe mot sentralt hold for å få gjennomført dette, i programmet så står det at vi
2083 skal styrke far sine rettigheter – dette er ullent og like konkret. Vi må ha et klarere og
2084 tydeligere standpunkt i denne saken.

2085

2086 **Forslag til vedtak:** Karmøy Arbeiderparti skal i det kommende året arbeide aktivt for at
2087 partiet sentralt fremmer forslag i Stortinget om å endre Folketrygdloven slik at mor og far sine
2088 rettigheter likestilles.

2089

2090 Forslagsstiller: Sauda AP

2091 82. Fylkesvegen er livsnerve i distriktene

2092

2093 **Begrunnelse:** Fylkesvegnettet binder Norge sammen og er helt avgjørende for bosetting og
2094 arbeidsplasser i hele landet, særlig i de mest rurale kommunene. Bedre veier gir økt nytte for
2095 samfunnet i form av reduserte kostnader for veibrukerne som følge av bedre
2096 fremkommelighet. I Hurdalsplattformen er det sagt at utbygging av infrastruktur må
2097 gjennomføres på en måte som gir mest mulig igjen for pengene, og at store offentlige
2098 satsinger på infrastruktur skal bidra til lokale og regionale arbeidsplasser, samt at
2099 veiutbygging må underlegges politisk styring og offentlig eierskap. En ny vegforbindelse
2100 mellom Sauda og E134 i Etne er del av Ryfylkepakken (St.prp nr 1 2001-2). I Asplan Viak-
2101 rapport (2021), Saudatunnel – Modellberegninger og samfunnsanalyse, får vegprosjektet
2102 positiv samfunnsnytte.

2103 Regjeringen jobber med en distriktsmelding. I denne skal anbefalinger gitt av Norman- og
2104 Brandtzæg-utvalgene følges opp. I NOU «Det handler om Norge» er behovet for et
2105 velutviklet vegnett beskrevet slik; «God fysisk infrastruktur gir muligheter for å ta del i et
2106 større arbeidsmarked og få tilgang til et større utvalg av varer og tjenester. Et område blir
2107 dessuten mer attraktivt som bosted når det er mulig å flytte dit uten å skifte jobb, eller skifte
2108 jobb uten å flytte. Det gir ikke bare egne karrieremuligheter, men også muligheter for
2109 livsledsager»

2110 I Rogaland er Sauda i en særstilling med hensyn til folketallsutvikling. I siste 20-årsperiode
2111 har folketallet gått ned med 500 personer, og SSB forventer tilsvarende nedgang fram mot
2112 2040. Dette er alvorlig og det krever aktiv politisk handling for å opprettholde kritiske
2113 samfunnsfunksjoner, blant annet kompetanse og arbeidskraft både i offentlig og privat
2114 sektor. Eramet, som driver smelteverket, skriver følgende i sin Bærekraftsrapport; *Industrien
2115 utgjør en drivkraft for regional utvikling. Den høye verdiskapningen må hensyntas i
2116 prioriteringen av samferdsels- og veiprosjekter som legger til rette for større arbeids-, bo- og
2117 serviceregioner. Gode samferdselsløsninger utgjør fundamentet for å videreutvikle sterke
2118 industriregioner som gjør det enklere å lykkes med rekruttering, skaper nye muligheter for
2119 leverandører og bidrar til økt samarbeid på tvers av bedrifter og bransjer.»*

2120 Ifølge Asplan Viak (2021) er Sauda med sine 4.500 innbyggere særegen i
2121 beredskapssammenheng som det eneste tettstedet med over 1000 innbyggere i Sør-Norge
2122 som i store deler av året kun har en tilkomstveg. En ny veg mellom Sauda og E134 i Etne
2123 har vært ønsket i flere ti-år, og vil sikre beredskapssituasjonen betraktelig. Samtidig vil den
2124 skape en ny bo- og arbeidsmarksregion på akse Sauda- Etne - Ølen. Vegen vil samtidig
2125 knytte industrisamfunna Sauda-Husnes-Odda tettere sammen og bidra til at
2126 leverandørindustrien får muligheter til å utvikle robuste klyngestrukturer.

2127 Etne og Sauda kommuner er positive til bompengefinansiering av prosjektet. For å få
2128 realisert prosjektet vil statlige midler være en katalysator og garantist for oppstart. Vi
2129 oppfordrer derfor til at tilskuddsordningen for fylkesveier styrkes og videreutvikles. Det var i
2130 utgangspunktet satt to kriterier for tildeling; veger som utvider bo- og arbeidsmarked
2131 og veger som er viktig for næringslivet. Tilskuddsordning for investering i nye fylkesveger gitt
2132 disse kriteriene må innarbeides i ny NTP.

2133

2134 **Vedtak:**

2135

2136 Forslagsstiller: AUF i Rogaland

2137 83. Negativ sosial kontroll, æresvold og tvangsekteskap

2138 **Begrunnelse:** Politiet trenger bedre kompetanse for å møte dem som har brutt ut av
2139 tvangsekteskap eller utsatt for negativ sosial kontroll. Dette er en form for vold i hjemmet
2140 som bryter på frihetene til folk. For mange er det ofte vanskelig å bryte med disse miljøene
2141 fordi man utsettes for ulike former for vold og sosialt eller økonomisk press. I miljøer som
2142 preges av negativ sosial kontroll kan både gutter og jenter kjenne på ulike former for press,
2143 forventninger og begrensninger.

2144 Æresvold er en type vold som utføres, fordi familien ønsker å gjenopprette eller ivareta sin
2145 egen ære eller anseelse. Behovet for å utføre denne volden kan være for å ikke miste status
2146 blant familier med samme verdier. Kvinner er særlig utsatt for denne typen vold, fordi
2147 kvinnens seksualitet er knyttet opp mot familiens ære. Æresrelatert vold kan gjennomføres
2148 av flere eller etter press fra et eller flere familiemedlemmer for å forsvare egne interesser. Å
2149 fortelle om denne volden til politiet kan resultere i at enkeltpersoner blir utstøtt fra sin egen
2150 familie. Hvis man nekter å akseptere kravene fra familien, kan det få alvorlige konsekvenser.
2151 Det er fortsatt like aktuelt å kjempe mot æresrelatert vold og ivareta enkeltmenneskets frihet
2152 til å leve de livene de selv ønsker.

2153 Alle skal få muligheten til å gifte seg med den man vil. Denne friheten blir tatt fra deg når
2154 familien din har inngått en forlovelse på vegne av deg. Tvangsekteskap er ekteskap mellom
2155 en eller to ufrivillige parter, en av disse partene er ofte barn. Forlovelsen kan føre til stress
2156 for barnet, selv om det blir sett på som viktig for familien og slekten i utlandet.

2157 Tvangsekteskap er en form for sosial kontroll som legitimerer mannens dominans over
2158 kvinnen. Disse «ekteskapene» følger ikke norsk lov. For å hindre denne typen lovbrudd blir
2159 det viktig å sette i gang mange flere tiltak. Negativ sosial kontroll, æresvold og
2160 tvangsekteskap hører ikke til i vårt samfunn og vi har alle et ansvar ved å sørge for at ingen
2161 mennesker mister sine grunnleggende friheter.

2162

2163 **Vedtak:** AUF i Rogaland vil:

- 2164 • Styrke hjelpetilbudet til de familiene som rammes av negativ sosial kontroll
- 2165 • Styrke kompetansen om negativ sosial kontroll i politiet og NAV
- 2166 • Sørge for at politiet for økt kompetanse om æresrelatert vold for å ivareta ofrene
- 2167 • Fortsette å drive forebyggende arbeid for å hindre æresrelatert vold
- 2168 • Etablere flere bosteder og styrke akutthjelpen til de som bryter ut av tvangsekteskap
- 2169 • Vurdere om tvangsekteskap skal vurderes som menneskehandel.
- 2170 • Forby «barneforlovelser» som inngås på vegne av barn
- 2171 • Følge opp lovforslaget om å forby søskenbarneekteskap som ble vedtatt i forrige
- 2172 stortingsperiode

2173

2174

2175

2176

2177

2178

2179

2180

2181

2182

2183 Forslagsstiller: AUF i Rogaland

2184 84. Vold i nære relasjoner

2185 **Begrunnelse:** Vold i nære relasjoner er ulike former vold som foregår mellom
2186 familiemedlemmer eller tidligere familiemedlemmer. Vold i hjemmet er form for vold som
2187 foregår i det skjulte og det er store mørketall. De som særlig rammes er kvinner og barn.
2188 Dette er ikke en privatsak, men noe som angår det offentlige. Det offentlige skal stille opp
2189 med nødvendig hjelp. Samfunnet må bekjempe vold i nære relasjoner uavhengig av kjønn,
2190 funksjonsnedsettelse, sosial bakgrunn, alder og økonomisk situasjon.
2191 Politiet må prioritere dette arbeidet og ha den rette kompetansen for å jobbe best mulig med
2192 denne typen vold. God samhandling mellom de ulike tjenestene og etatene er avgjørende for
2193 å avdekke vold i nære relasjoner. Kommunene må spille en større rolle for å sørge for god
2194 oppfølging og ivaretagelse av ofrene.
2195 Det er også viktig med en kompetanseheving blant de ansatte i skolen, barnevernet,
2196 domstoler og helsetjenester. Skolen må engasjere seg i arbeidet mot vold i nære relasjoner
2197 og læreplanene må være tydelige når den skal lære barn om grensesetting, vold og
2198 seksualitet. Vold i nære relasjoner er et likestillingsproblem, et samfunnsproblem og en
2199 alvorlig kriminalitet som må tas på alvor og prioriteres i større grad

2200

2201 **Vedtak:** AUF i Rogaland vil:

- 2202 • Innføre en oppdatert nasjonal handlingsplan mot vold i nære relasjoner som er basert på
2203 kunnskap, er konkret og finansiert
- 2204 • Politiet må sette vold i nære relasjoner og æresrelatert vold høyt på dagsordenen
- 2205 • At det sørges for kortere behandlingstid i rettsvesenet og høyere oppklaringsprosent
- 2206 • Alle kommuner skal innføre en handlingsplan mot vold i nære relasjoner
- 2207 • Styrke det kommunale hjelpetilbudet ved å se på boligtilbudet som tilbyr overgangs og
2208 permanente boliger
- 2209 • Øke politiets kompetanse om vold og overgrep slik at det blir oppdaget tidligere.
- 2210 • Øke kompetansen om vold og overgrep ved å innføre undervisning om grensesetting i
2211 barnehage, grunnskole og videregående skole

2212

2213

2214

2215

2216

2217

2218

2219

2220

2221

2222

2223

2224

2225

2226 Forslagsstiller: AUF i Rogaland

2227 85. Sex uten samtykke er en voldtekt

2228 **Begrunnelse:** Alle har rett til å bestemme over egen kropp og seksualitet. Når man
2229 blir utsatt for voldtekt blir ikke dine egne grenser respektert, og den som utfører
2230 voldtekten krenker offeret. Offeret utsettes for både fysiske og psykiske påkjenninger.
2231 Et nei er ikke godt nok for å bli dømt for en voldtekt i Norge. Dagens straffelov sier,
2232 for at overgriperen skal etterforskes må offeret enten bli truet eller utsatt for vold eller
2233 hatt seksuell omgang med en som er bevisstløs eller av andre årsaker ikke kan
2234 motsette seg overgriperen. Å ikke gi samtykke er altså ikke nok.
2235 I Norge blir 1 av 10 kvinner og 1 av 100 menn utsatt for en voldtekt i løpet av livet.
2236 Bare 1 av 10 velger å anmelde voldtekten. Ifølge riksadvokaten 8 av 10 saker blir
2237 henlagt, og hver tredje sak ender med frikjennelse. Det er også flere som aldri
2238 anmelder voldtekten, noe som kan være med på å gi store mørketall i statistikken. 1
2239 av 3 ofre velger aldri å fortelle om voldtekten. Det er også lang behandlingstid av
2240 sakene og nesten ingen saker fører til at overgriperen blir dømt.
2241 Land som Sverige, Danmark, England, Tyskland, Australia og Canada har vedtatt en
2242 slik lov. I 2018 innførte Sverige en samtykkelov, to år senere i 2020 ser man at flere
2243 blir tiltalt og dømt. Loven har altså hatt en effekt, fordi flere anmeldelser kan føre til
2244 flere etterforskninger og en mer rettferdig behandling i domstolene.
2245 Innføringen av en samtykkelov kan være normgivende, det vil si at den setter en
2246 standard for hvor grenser for den enkelte går. Loven vil være med å sende et signal
2247 om hva som er akseptabel oppførsel. Det er ikke greit å legge skylden på den som
2248 har blitt utsatt for voldtekten. Det er overgriperen som må stå ansvarlig for
2249 handlingene sine. Forhåpentligvis vil flere fortelle om voldtekten hvis det blir
2250 tydeliggjort at samtykke er det viktigste. Den vil også styrke rettssikkerheten til
2251 kvinner og menn som har blitt utsatt for en voldtekt. Det er på tide at Norge innfører
2252 en samtykkelov og at straffeloven sier tydelig at sex uten samtykke er en voldtekt.

2253

2254 **Vedtak:** AUF i Rogaland vil:

- 2255 • Innføre en samtykkelov som sier at sex uten samtykke er en voldtekt
- 2256 • Tydeliggjøre i straffeloven at sex uten samtykke blir definert som voldtekt
- 2257 • At politiet skal gi voldtektssaker økt prioritet for å hindre at færre saker blir henlagt og flere
2258 saker blir etterforsket.
- 2259 • Gi politiet økte ressurser til å undersøke voldtekter
- 2260 • Sørge for kortere behandlingstid av voldtektssaker for å unngå unødvendige forsinkelser
- 2261 • Styrke kompetansen hos dommere og politiet slik at fordommer om seksualitet og kjønn
2262 ikke påvirker håndteringen av voldtektssaken

2263

2264

2265

2266

2267

2268

2269

2270

2271 Forslagsstiller: AUF i Rogaland

2272 86. En sosialdemokratisk og solidarisk rusreform

2273 **Begrunnelse:** Rusavhengighet er helseproblem som alt for lenge har blitt behandlet som en
2274 straff. Dagens ruspolitikk har ikke ført til at færre ruser seg. Rusavhengighet er et
2275 samfunnsproblem som fører til store kostnader og en krevende situasjon for pårørende. Det
2276 går utover helsen til den avhengige og rusavhengighet er en organisert form for kriminalitet.
2277 Norge er et av de europeiske landene som har flest overdosedødsfall. Levealderen til de
2278 som sliter med rus, er 20 år kortere for menn og 15 år for kvinner. Vektleggingen av straff og
2279 det å se på rusavhengighet som et kriminelt lovbrudd, har hindret mange rusmisbrukere i å
2280 oppsøke hjelp. Fokuset på straff har ført til stigmatisering og hindret rusavhengige fra å få
2281 den hjelpen de trenger. Det kan være vanskelig å oppsøke hjelp fordi man blir møtt av et
2282 byråkrati og manglende samarbeid mellom de ulike etatene. Kriminaliseringen gjør at de som
2283 sliter med rus ikke får tilbud om den samme helsehjelpen som andre. Samtidig må
2284 samfunnet sende et signal om at ulovlig narkotikabruk er uakseptabelt. Politiet skal fortsatt
2285 ha mulighet til å etterforske selgere, avdekke rusmiddelmisbruk og distribusjon.

2286 Velferdsstatens oppgave er å sikre at alle får den behandlingen de trenger, når de trenger
2287 den. Selv om ikke alle som sliter med en rusavhengighet blir friske, skal velferdsstaten gjøre
2288 det den kan for å sikre gode og verdige liv. Hvis ikke ressursene er på plass til å hjelpe de
2289 rusavhengige, kan avhengigheten utvikle seg å bli mer alvorlig. Derfor er det viktig at
2290 kommunene har en god rehabilitering og oppfølging av de med rusavhengighet. Selv om vi
2291 avkriminaliserer så må rusmisbrukere fortsatt få hjelp selv om de ikke blir straffet.
2292 Rehabilitering kan fungere som en eventuell straff istedenfor fengsel og bøter. Det er
2293 viktigere at man hjelper å behandler rusmisbrukere, og at de ikke blir straffet for å være syke.
2294 Dette vil også føre til at mindre velger å ruse seg igjen selv etter de har sonet en form for
2295 straff.

2296 **Vedtak:** AUF i Rogaland vil:

- 2297 ● Innføre en rusreform som fokuserer på helsehjelp i stedet for straff
- 2298 ● Fjerne stigmaet for personer med rusproblemer med å behandle dem med
2299 verdighet og bedre livssituasjonen deres
- 2300 ● Avvikle ruskontrakter og erstatte det med at det tilrettelegges for flere møter
2301 mellom hver enkelt bruker og den kommunale rådgivende enheten, som en
2302 erstatning for ruskontrakter
- 2303 ● At den rådgivende etaten i kommunene også skal hjelpe de som sliter med tung og
2304 langvarig bruk av alkohol
- 2305 ● Gi mer penger til oppfølging og rådgivning fra kommunene ved f.eks. støtte de
2306 kommunene som har innført brukerrom for de rusavhengige
- 2307 ● Gjennomføre en utredning om hvorvidt politiets avdekkende rolle ved bruk og
2308 besittelse av eget bruk er rusforebyggende
- 2309 ● Gjennomføre en mer målrettet innsats for forebygging av rus rettet mot grupper
2310 med dårlige sosioøkonomiske kår
- 2311 ● Øke satsningen på tiltak som sørger for at ungdom som sliter med rus blir mer
2312 inkludert og deltar mer aktivt i samfunnet

2313

2314

2315

2316

2317 [Forslagsstiller: AUF i Rogaland](#)

2318 87. Kvitteringsordningen

2319 **Begrunnelse:** Det er mange individer som beskriver et møte med politiet som ukomfortabelt.
2320 Ofte kan opplevelsen ikke gi mening for indevidet og indevidet kan føle at opplevelsen de
2321 hadde bare skapte negative oppfatninger av politiet. I møte med politi er det godt og trygt å
2322 vite nøyaktig hvorfor man for eksempel må være en del av en person kontroll.

2323 I Oslo har de prøvd ut en Kvitteringsordning. Denne ordningen gikk ut på at det blir gitt en
2324 kvittering til personer som stoppes og kontrolleres av politiet. De holder fortsatt på med denne
2325 prøve ordningen. Selve ordningen skal sette fokuset på at politiet skal bli bedre og hvordan
2326 de møter mennesker og grunnlaget til hvorfor de gjør det.

2327 Ordningen skal øke tilliten folket har til politiet, og så langt ser det ut til å funke.

2328 **Vedtak:** AUF i Rogaland vil:

2329 ● Innføre et kvitterings krav for politi i Hele Norge

2330

2331 [Forslagsstiller: AUF i Rogaland](#)

2332 88. Nærpolitireform

2333 **Begrunnelse:** Nærpolitireformen ble iverksatt 01.januar i 2016. Denne reformen medførte
2334 store endringer i politietaten. I følge forskning.no ga nærpoliti-reformen et mert sentralisert
2335 politi. Antall politidistrikter ble mer en halvert, det var nedleggelser og sammenslåinger. Dette
2336 skaper større avstand mellom politi, og folk. Nå er det større avstand i et politidistrikt internt
2337 også, det er lengre vei mellom toppledere og førstelinjen. Dette kan skape problemstillinger,
2338 og eller komplikasjoner. For eksempel kan det ta lengre tid før førstelinjen kan rykke ut.

2339 For å få vekk denne sentraliseringen, kan man avskaffe nærpolitireform.

2340 **Vedtak:** AUF i Rogaland vil:

2341 ● Avskaffe nærpolitireformen

2342